BONDIA ARUBA®

Diasabra 25 di Januari 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

E

No tin gobierno ainda...
Y pa bon motibo...?

Falta di transparencia den proyecto di criadero di pisca riba lama ta causando preocupacion di expertonan

Pagina 2

- **Diferente actividad pa Dia di Betico**

Pagina 20

- **Comerciante Uni ta haci yamado pa bin cu solucion urgente pa situacion di debit y credit card fees**

Pagina 4

- **Gobierno Hulandes kier limita e derecho di manifesta**

Pagina 8

E importancia mitologico di Dia di Betico

Pagina 13

UTN a manda carta pa presidente di Parlamento pa atende cu nan preocupacion tocante aumento di permiso di taxi

Pagina 3

Merca: Departamento di Estado ta para fondo nobo pa casi tur programa di ayudo Mericano den exterior

Pagina 22

Falta di transparencia den proyecto di criadero di pisca riba lama ta causando preocupacion di expertonan

Recientemente a tuma lugar un reunion cu algun stakeholder ambiental relaciona cu avance di e proyecto di criadero di pisca riba lama di Petros Aquaculture Operations VBA. Sinembargo, a laga algun stakeholder fuera di e reunion, y esunnan cu si tabata aden, no a haya tur informacion disponible.

Na juli di 2023, Bon Dia Aruba a reporta cu un compania local, Petros Aquaculture Operations VBA tabatin intencion pa bin cu un proyecto pa cria pisca riba lama di Aruba. E tempo aya tabatin algun confusion riba si e compania a pidi un permiso y ontheffing pa e proyecto. Na augustus, Bon Dia Aruba a tene un entrevista cu Gunnar Bracelly, kende a relata e idea tras di e proyecto y tambe a papia tocante con tecnologia moderno den cria di pisca por minimisa su impacto ambiental. Por lesa tur informacion riba esaki riba nos website, https://www.bondia.com/?s=petros+aquaculture of scan e QR code adhunto.

Awo, e proyecto ta avansando. Minister demisionario di Naturalesa, Ursell Arends, riba su pagina di Facebook a indica cu recientemente, Comision MER (rapport riba efecto riba medio ambiente) “a presenta resultadonan preliminario ariba e efectonan di e proyecto di aquacultura di Petros pa loke ta nos medio ambiente.” E minister a agrega cu “dentro di aproximadamente 6 siman e rapport cu nan conseho lo wordo publica y lo tin posibel espacio pa consulta participativo cu stakeholders.” Ya caba e comision a reuni cu algun stakeholder, manera organisacionnan ambientalista, riba dia 28 di februari 2024 y tambe dia 21 di januari ultimo. Sinembargo, NGO Rainbow Warriors Core Foundation y Caribbean Applied Engineering and Science Research Foundation no tabata presente na e reunion aña pasa pa motibo di malesa y biahe, pero a pidi pa tene nan al tanto di e desaroyonan. Sinembargo, esaki no tabata e caso, y no a invita e fundacionnan aki dia 21 di januari tampoco. Den un e-mail na Departamento di Asunto Economico, presidente di e fundacion, Milton Ponson a condena e hecho cu no a invita e fundacion na e reunion cu comision MER dia 21 di januari, mencionando cu tampoco a invita Applied Engineering and Science Research Foundation, FANAPA y Fundacion Accion Ambiental.

Pero mas preocupante ta e hecho cu e e-mail aki ta menciona cu organisacionnan ambientalista a duna conseho negativo pa e proyecto, y cu autoridadnan ta ignorando esaki. “Tin tres rapport negativo for di DLVV, DNM, Directie Scheepvaart y tres for di ACF [red: Aruba Conservation Foundation], Turtugaruba y Aruba Marine Mammal Foundation. Asina mes, gobierno di Aruba aparentemente ta buscando un manera pa acomoda e desaroyadornan di e proyecto,” Ponson ta expresa.
Entre otro, ta menciona cu tin falta di legislacion pa cu proteccion di tera y lama na Aruba, y no tin un ley di maneho di asunto maritimo riba cual por basa un conseho pa e proyecto. Tambe tin diferente preocupacion riba e impacto di tin concentracion di pisca asina den lama. Por ehemplo, si e pisca bira malo, e patogeno por afecta pisca salvahe. Tambe si pisca huy for di nan haula y reproduci cu pisca salvahe, esaki por pone presion riba e variedad genetico di pisca den Caribe, algo cu ya ta bao presion. Den su entrevista cu Bon Dia Aruba, Bracelly a papia riba algun di e temanan aki. Por lesa mas door di scan e QR adhunto.

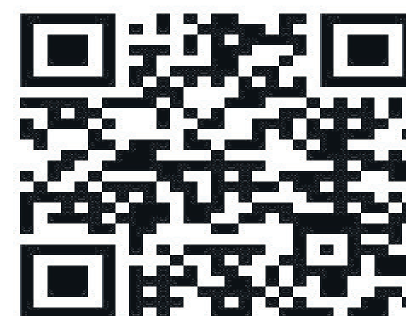
Pa e motibo aki, Ponson a bisa cu a haya su mes “forsa di bay publico y haci un yamado riba expertonan global pa corobora, sostene y suplementa e argumentonan contra e proyecto aki, menciona den e seis rapport.”

En conclusion, Ponson ta bisa cu tur esaki ta mustra cu tin un falta di transparencia den e proceso di evaluacion di e proyecto y den otorga e permisonan necesario.

Mientras tanto, ministerio di Asunto Economico (DEACI) no a comenta riba e desaroyonan aki.

Potret di Innovasea y Minister Ursell Arends.

Scan e QR code pa mas informacion riba e proyecto di Criadero di Pisca riba lama

Mas turista Venezolano a bishita Aruba na november aña pasa compara cu 2023

Na mei 2019 frontera, tanto aereo como maritimo entre Aruba y Venezuela a cera y dia 1 di mei Aruba a habri frontera maritimo. Te ainda e frontera aereo entre e dos pais aki ta cera sin ningun indicacion cu esaki lo por habri pronto. Pero esaki no a kita cu turistanan Venezolano no a bishita e isla.

Segun e noticiero local, Noticia Cla, na november aña pasa 3,249 turista Venezolano a keda registra na e isla. Esaki ta 28.7% mas hopi compara cu e 2,524 registra den e mesun luna e aña anterior.

Turistanan Venezolano por yega e isla a via otro destinacionnan, esun mas comun ta nos hermana isla Corsou. Aki tambe e cantidad di turista Venezolano a aumenta.

Oficina di Turismo di Corsou a informa cu durante aña 2024 15,916 turista Venezolano a bishita e isla, cual ta representa un aumento di 177% compara cu aña 2023. Segun

informacion publica pa e oficina, Colombia y Brazil a ocupa e prome luga y Venezuela a keda na di tres luga.

Dia 19 di december ultimo autoridadnan di aviacion di Aruba a extende cu tres luna mas e prohibicion di vuelo comercial di pasahero, carga y aviacion general for di y pa Venezuela. Esaki ta nifica cu e frontera lo keda cera te maart, cu posibilidad di otro extension di e ciere.

Aunke ainda no tin ningun indicacion di un posible reapertura di e frontera, e poco speransa cu tabatin pa esaki poco poco ta disparce teniendo na cuenta e situacion critico cu e pais bisiña ta pasando aden na e momentonan aki.

Union di Taxi ta Nos (UTN) a manda carta pa presidente di Parlamento pa atende cu nan preocupacion tocante aumento di permiso di taxi

Desde anuncio di minister di Transporte demisionario Ursell Arends relaciona cu cambionan pa loke ta trata e maneho di permiso di taxi, taxistanan a bin dilanti pa expresa nan malcontento pa e cambionan aki. Recientemente minister Arends a anuncia cu lo aumenta e cantidad di permiso di taxi, locual Union di Taxi ta Nos no ta di acuerdo cune y a manda un carta pa presidente di Parlamento di Aruba, Gerlien Croes, pa atende cu nan preocupacion.

Union di Taxi ta Nos (UTN), hunto cu otro organisacionnan di taxi na Aruba, a pidi un consulta urgente cu parlamento, asina e noticiero Aruba.nu a reporta recientemente. E sindicato di taxi a reacciona riba e anuncio di minister Arends pa aumenta e cantidad di permiso di taxi. E sindicato a manda un carta pa presidente di parlamento Gerlien Croes, data dialuna 20 di januari 2025, den cual e sindicato a expresa su preocupacion riba e impacto di e plannan aki riba e sector.

Segun e noticiero, presidente di UTN Rodney Besselink, a enfatisa cu e organisacion no ta contra di crecemento di e sector di transporte, pero na mesun momento a indica cu cualkier decision cu ser tuma pa expande e sector mester ta precedi pa un evaluacion detaya. Segun e UTN, ta crucial pa determina si di berdad tin mester di mas taxi riba e isla prome cu tuma tipo di decisionnan asina. E sindicato a adverti cu sin un plan bon pensa, permisonan adicional por tin consecuencianan negativo tanto pa economia como taxistanan.

Den e carta dirigi na e presidente di parlamento, UTN ta pidi atencion special na e posicion di asistente di chauffeur, cu ta depende completamente di nan trabou den e industria di taxi. E sindicato ta kere cu e chauffeurnan aki mester tin acceso directo na rijbewijs di taxi, ya cu nan ta un parti esencial di e sector.

Den e carta tambe e sindicato ta critica e hecho cu den pasado decisionnan relaciona cu permiso di taxi hopi biaha a ser tuma unilateralmente door di diferente minister di Transporte, specialmente durante añanan di eleccion.

E sindicato ta defende nan punto cu e decisionnan aki no mester ser influencia pa interesnan politico, pero mester ta basa riba un evaluacion obhetivo di e necesidadnan di e pais.

UTN ta enfatisa cu aunke en berdad Aruba ta conociendo un crecemento economico, nan a constata cu hopi taxista mester warda pa oranan largo pa por haya pasahero, hasta na luganan druk manera aeropuerto y hotelnan. E sindicato a remarca cu a pesar cu desaroyonan nobo di hotel,

manera apertura di dos hotel nobo, por aumenta e demanda pa taxista, nan ta sostene nan punto di bista cu esaki no necesariamente ta hustifica un aumento inmediato den e cantidad di taxi.

BONDIA ARUBA

Comerciante Uni ta haci yamado pa bin cu solucion urgente pa situacion di debit y credit card fees

Ayera mainta Comerciante Uni Aruba (CUA) a tene un conferencia di prensa durante cual presidente di e organisacion, Frans Ponson, a trece pa dilanti un bes mas nan preocupacion pa e situacion cu ta andando relaciona cu e fee di debit y credit cards.

Ponson a recorda cu ya algun luna atras CUA a publica un video den cual e tempo ey a bisa cu tin un BBO nobo pa pueblo, pues ta trata cu e debit card maestro ta bay stop di funciona y e debit card na Aruba lo pasa over na bira un debit mastercard, cual ta trece cune tarifanan pa pueblo paga riba placa cu ta di e consumidor mes.

Ponson a remarca cu ningun comerciante kier subi prijs di nan productonan, pues tur kier competi den e mercado na un manera husto y e idea di bin cu credit card fee, hasta pa e debit card cu awor lo cambia bira debit mastercard, ta un problema cu meter busca un solucion p'e.

El a sigui splica cu CUA a trece dilanti e idea pa bin cu credit fee pa e credit card mes, y no pa e debit card cual ta e carchi cu e Arubiano ta usa na Aruba. Credit card fee lo bay e ora pa e turista, cu si ta usa credit card na Aruba y asina cubri e gastonan bancario cu ta in adicional aworaki.

Pero banco a bisa aworaki cu no por y cu niun comerciante, no mag cobra un turista e credit card fee aki na Aruba.

Pa demostra cu esaki algo"ridiculo" cu otro parti di mundo si ta existi credit card fee, Ponson a pidi algun persona, conocir, cu ta na Merca pa saca potret di recibo y avisonan tocante e uso di credit card y cobransa di credit card fee na Merca.

E potretnan ta mustra con comerciantenan na Merca ta pone aviso pa publica indicando cu ta acepta tur tipo di credit card, pero cu tin un fee pa usa e credit card. Algun ta indica cu tin un fee di 2.5% pa credit card, otro ta bisa 3% y tin ta no ta specifica cuanto, pero ta indica cu e maximo cu lo cobra pa usa credit card ta 4%.

El a resalta cu na Merca cobra un credit card fee ta usual. Tin otro establecimento cu ta hasta duna un prijs pa esnan cu usa credit card y un prijs diferente pa esnan cu ta paga cu placa cash.

Ponson a hasta menciona un ley cu a pasa na New York cu ta indica cu no solamente semper a cobra credit card fee, pero aworaki e comerciante mester bisa e cliente kico e ta cobrele y no por sconde e cobransa mas. Den e mesun ley aki tambe na final ta bisa cu e ley nobo aki no aplicabel pa debit card.

E situacion ta diferente na Aruba. El a enfatisa cu na Aruba no e comerciante no mag di cobra e credit card fee aworaki, pero door cu gobierno no a regla e ley aki, e tarifa cu ta cobra e debit card di e pueblo a bira casi mesun tarifa cu e credit card. "Kiermen nos no por ni cobra e credit card na e turista, pero nos debit prijs, door cu na Aruba no a proteha e consumidor, a bira casi mescos cu credit card," Ponson a subraya.

El a indica cu ta importante pa Comerciante Uni sinta cu banconan, e Asociacion di Banconan y sinta cu gobierno hopi lihe pa bin cu un solucion pa e situacion aki.

"Si no bin cu un solucion,comerciante ta haya nos ta hink'e den e prijs. Hincando den e prijs esey kiermen cu si hinca e banking fee den e prijs, tin un otro 7.5% di BBO cu tin cu bin riba dje tambe cu mester pas'e pa e consumidor," el a resalta.

Ponson a splica cu gobierno ta simplemente wak e prijs total di esey y e comerciante tin cu paga e BBO. Ademas, el a sigui splica, cu gobierno a pone comerciantenan sconde e 7.5% di BBO den prijs y awor banco kier pone e fee pero no ta laga e comerciante pone banking charge pasobra ta bisa cu no mag di pone, si no ta kita e mashin di banco. Ta pidi e comerciante atrobe pa sconde e tarifa den prijs, pero el a destaca cu si scondi'e den e prijs mester agrega otro 7% di BBO riba dje.

El a agrega cu banco a indica cu por yama e tarifa con nan kier, pero no mag yam'e banking fee y no mag di cobra turista un credit card fee. Cual Ponson a destaca ta laga e comerciante mustra malo pasobra ta manera cu ta di nan mes nan ta cobrando e tarifa y ta aumenta e prijs.

Ponson a indica cu ya CUA a yega na e punto cu ta bay pidi conseho legal di nan conseheronan pa wak si loke ta pasando ta legal, si esey mag.

El a remarca cu CUA ta spera cu e gobierno nobo por reuni hopi lihe riba e situacion aki pasobra si no tur comerciante na Aruba ta bay pone e tarifa den e prijs y ta bay bin atrobe un aumento substancial.

"Gobierno tin cu atende cu e cos ki lihe pasobra si no ta bay bin un aumento den prijs. Un subida substancial pa pueblo," el a enfatisa.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

Editorial

No tin gobierno ainda... Y pa bon motibo...?

Medionan di comunicacion ultimamente a cuminza expresa preocupacion pa e aparente tardanza den negociacion entre e dos partidonan cu ta purba yega na un gobierno nobo. Pero esaki realmente mester ta motibo pa preocupacion? Yega rapidamente na un acuerdo pa por cuminza goberna tambe por ta un 'recipe for disaster', di esey tambe tin suficiente ehemplo. Segun nos opinion, tin otro splicacion pa e tempo cu e partidonan ta tuma, mirando cu riba varios tema e partidonan ta bastante leu di otro. Algun di e asuntonan aki tabata obheto di discusion den nos medio tambe.

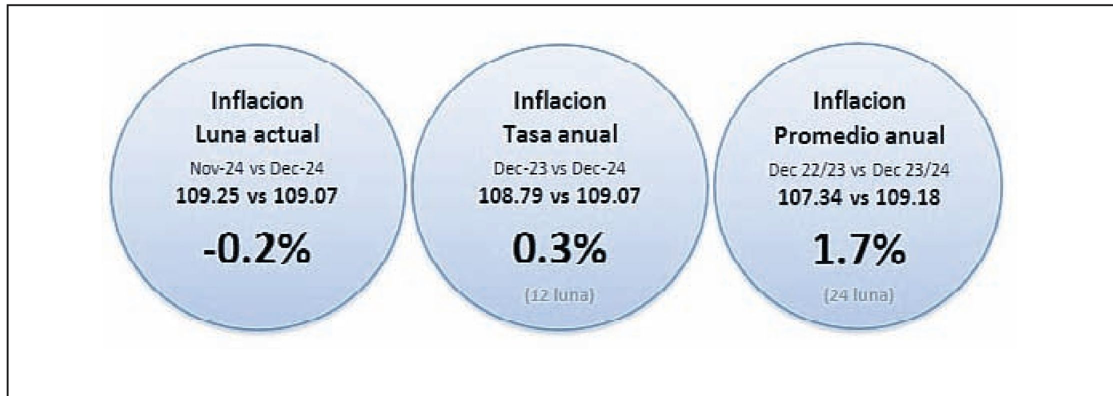
Nos a menciona por ehemplo e asunto di e ley di supervision financiero, unda e contenido di e ley local mester pasa pa un ley di Reino, manera en principio acorda cu Hulanda pa e gabinete saliente. Esey ta e acuerdo cu Hulanda, pero aki na Aruba lo keda mira e resistencia contra e ley di Reino den seno di ambos partido grandi, esun saliente y esun cu posiblemente ta drenta pa lidera e siguiente gabinete. Esaki ta pone e proximo 'junior partner' den e gabinete dilanti un dilema: scoge pa drenta gobierno cu un partner cu riba un punto asina importante ta mantene su oposicion contra e ley di Reino lo ta un mal comienzo, sigur si nos tuma na cuenta cu pa mei di e aña aki Hulanda ta spera di tin un contesta cla y definitivo di Aruba. Bo no por forma gobierno tratando di 'suaviza' e asunto aki, si aki un par di luna ya bo gabinete por sufri un naufrago fatal ora e partidonan den coalicion tuma un posicion contrario den e asunto aki. Unico solucion: yega na acorda implementacion di un ley di Reino y continua e consulta cu Hulanda pa e demas detayenan cu mester defini ainda. Caso contrario, e partido chikito mester bandona su apoyo na e ley di Reino? Nos no ta mira esey como posibilidad, ya cu esey lo kita tur credibilidad cu e partido a gana den ultimo eleccion.

Un posible alternativa lo ta cu e partido grandi ta laga su oposicion contra e ley cay, a sabiendas cu den parlamento tin un mayoria grandi, di tanto e partido democrata cristian y e partido social democrata, cu nunca tabata desea y sigur no awor tampoco un ley di Reino. Esey ta causa caba cu, manera nos por a mira den e ultimo añanan, un ley di Reino, en todo caso uno di consenso, ta keda un ilusion. Y como cu gobierno(nan) Hulandes, di diferente signatura, a mustra un miedo di impone un ley di Reino di otro manera, e situacion proximamente por ta cu nos ta sigui cu e ley local di supervision, y asumiendo tur e consecuencianan financiero di nenga e facilidadnan di interes reduci cu Hulanda ta ofreciendo.

Pero tin mas problema na caminda cu tin di haci cu e relacion cu Hulanda. Secretario di Estado den su comunicacion cu Tweede Kamer a referi na e mehoracion cu ta spera na e islanan di e reforma den e aparato publico, cu mester duna mayor garantia contra corupcion. No ta papia aki di corupcion 'chikito' sino di e 'grandi' cometi pa hustamente esnan cu mester ta guardian di integridad. Esaki ta e fenomeno cu mas ta preocupa e parlamentarionan Hulandes, mirando e serie di mandatario cu a haya nan mes den problema cu husticia pa nan comportamento criminal. Den e contexto aki, kico un ciudadano consciente y cumplidor mester pensa di un partido cu a mira varios di su (ex)ministronan investiga y encarcela pa corupcion, mientras ni un dia e partido a pronuncia un palabra contra e tipo di proceder criminal aki, al contrario a celebra cu un ex-ministro cu a haya 'djis un aña so' di condena. Despues a bin e baño di awa friu di Corte di Husticia, cu a confirma e exigencia inicial di Ministerio Publico di 4 aña. Awor, hustamente un di e parlamentarionan cu a bandona e partido y a declara su mes independiente pa via di e situacion den seno partidario, mester bay acorda plan pa mehora proceso administrativo cu e mesun partido ey, cu aparentemente no ta capaz di reconoce nan problema interno di gran tolerancia pa corupcion?

Cu e interogantenan cu ta rondona e intento di formacion di gobierno aki, e asunto no a caba ainda. Mester contempla tambe e posibilidad di formacion di gobierno cu e otro partido grandi, si e intento aki no logra. Aki e condicionnan no ta mucho mihor. Den e asunto di e ley financiero ta berdad cu e promer ministro saliente a firma pa un ley di Reino, pero cada ken cu dos placa di tino sa cu e obhetivo ta pa continua e 'guera di trinchera' cu a caracteriza e relacion cu Hulanda desde 2017, y mas ainda desde e crisis di pandemia. Nos por mira atrobe e opcion pa bisa Hulanda 'si' como gobierno, mientras den parlamento ta frustra cualkier intento pa yega na aprobacion di e ley cu un rotundo 'no', apoya pa e otro partido grandi. Loke nos ta mira aparece awor ta e situacion den cual un partido chikito, pa exito cu nan por tabatin den eleccion, ta mira e limitacion di su deseonan pa e simple hecho cu nan mester scoge entre dos partner grandi, cu sa masha bon kico ta 'at stake' pa nan: cuatro aña den oposicion, o cuatro aña di reparticion di puesto y privilegio pa nan seguidornan. Nos ta warda cu pacenshi riba e resultado; tin un gabinete demisionario pa atende asunto coriente...

Consumo (CPI) pa luna di December 2024

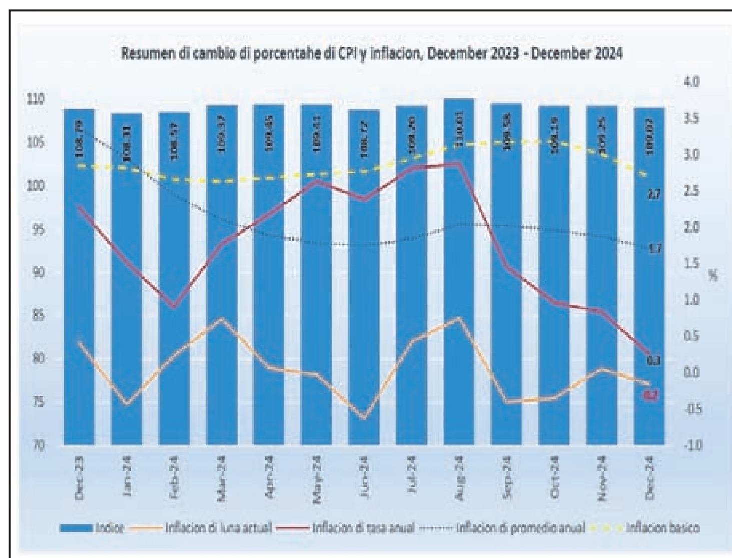
Indice di Prijs di Consumo pa luna di December 2024

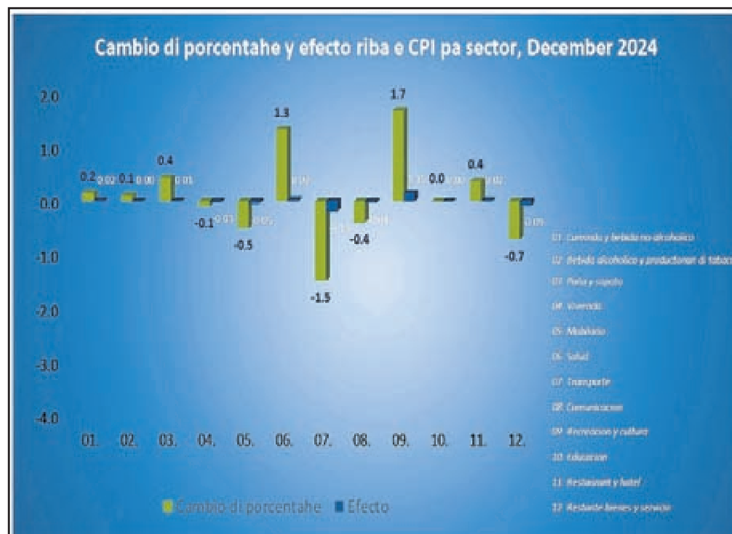
E CPI pa luna di December 2024 ta 109.07, loke ta representa un caida di 0.2% compara cu e indice di November 2024 (109.25).

E cambio di e CPI pa e ultimo diesdos (12) luna (December 2023 te cu December 2024) ta 0.3%, un caida di 2.0 punto di porcentahe (ppt) compara cu e periodo corespondiente di aña pasa (2.3%).

E promedio anual (ultimo 24 luna) di e tasa di inflacion pa e periodonan di December 2021 te cu December 2022 y December 2023 te cu December 2024 ta 1.7%, un caida di 1.7 ppt compara cu e 3.4% registra den e periodonan di December 2020 te cu December 2021 y December 2022 te cu December 2023.

Durante e luna aki, cinco (5) di e diesdos (12) sectornan a registra caida di prijs. E caida cu tabatin e mayor efecto riba e CPI a wordo registra pa e sector di "Transporte" (-1.5%), causando un efecto di, -0.19 ppt. E caidanan den e sectornan restante a contribui cu un efecto di -0.19 ppt riba e CPI di December 2024.

E caidanan aki a wordo contraresta parcialmente door di principalmente un subida den e indice di e sector di "Recreacion y cultura" (1.7%) cu a contribui cu un efecto di 0.15 ppt riba e CPI di December 2024. E subidanan den e sectornan restante a contribui cu un efecto di 0.08 ppt riba e CPI di December 2024.

E caida den e sector di "Transporte" a wordo causa door di caidanan di 2.1% y 1.3% den e categorianan "Gasto relaciona cu uso di vehiculo di transporte personal" y "Compra di vehiculo", causando un efecto di respectivamente, -0.17 y -0.06 ppt. E subida den e sector di "Recreacion y cultura" a wordo causa principalmente door di subidanan den e categorianan "Vacacion" (4.1%) y "Servicio recreacional y cultural" (1.3%), causando un efecto di respectivamente 0.09 y 0.04 ppt.

STATEN VAN ARUBA

OPENBARE VERGADERING OP 27 JANUARI 2025 OM 11:00 UUR V.M. IN DE VERGADERZAAL VAN DE STATEN VAN ARUBA

TE BEHANDELEN ONDERWERP

Agenda:

1. Vaststelling organisatie- en formatieplan en concept arbeidsovereenkomst conform artikel 13 Landsverordening Ombudsman door de Staten van Aruba

De Griffier,

mr.drs. Herman Ch. J. Hek

Asina bon
Nos Papiamento ta…?

Uso di 'apostrof': Ki ora si, ki ora no…?

Den nos edicion di awe di nos column tocante nos idioma nacional Papiamento, nos ta trece un tema cu ta cubri algo cu nos ta practica tur dia, ora nos ta skirbi nos idioma. Tanto den nos skirbimento como den nos idioma papia nos ta haci hopi uso di laga parti di un palabra sin pronuncia o skirbi, mas tanto pa facilidad den nos forma di papia. Ora ta skirbi e ta bira otro asunto, aunke ainda nos ta inclui varios forma abrevia den nos skirbimento. Pa mantene claridad kico e palabra 'corta' o e palabranan cu pone hunto ta significa, nos ta usa un 'apostrof' ('). Aki algun ehemplo.

Asina nos tin e verbo 'ta' cu nos ta pone hunto cu 'ey' pa forma 't'ey'. Aki nos ta pone un apostrof pa indica cu ey lo tabatin un letter cu nos a laga un banda. Di igual forma nos tin tabat'ey di e forma di pasado di 'ta'. Esakinan claramente ta bin di e facilidad ora di papia, pero no ta un eror si un persona ora e ta skirbi, ta usa e forma completo: 'ta ey', o: 'tabata ey'. No ta existi un obligacion di usa e forma abrevia ora di skirbi. Hasta por ta asina cu no ta recomendable mes pa semper skirbi manera nos ta papia. Esey por parce comico pero no ta yuda trece claridad den loke nos kier bisa. Nos tin por ehemplo e caso di hende cu ta pronuncia 'awoki'. Esey ta un palabra existente? No, mescos cu 'awokimes' y 'awokinan' tampoco, cu skirbi asina ta parce mas nomber di algun isla den Pacifico, y nos sa sgur cu no ta trata di esey... Sin embargo, si bo scucha bon, ta esey ta loke bo ta tende, no? E ta e resultado di hunta 'awor' cu 'aki', o di 'awor aki mes' y 'awor akinan' ora nos ta papia. Tur hende sa perfectamente kico bo kier bisa y no tin problema, pero por fabor no skirbi nan asina.

Bankiden y bankinan?

Otro caso cu nos mester evita di skirbi asina ta e combinacion di 'ban' y 'aki' y 'den', cu ora di papia ta zona manera 'bankiden', den e caso cu bo ta bisa otro persona pa drenta un lugar, por ehemplo. Den nos Vocabulario oficial ta aparece e formanan acepta di combina 'aki' cu otro palabra; nan ta: akibanda, akibao/akibou, akicerca, akiden, akifo, akiriba, y akitras. Di igual manera nos tin tambe, a base di 'ey': eybanda, eybao/eybou, eycerca, eyden, eyfo, eyriba, eytras. Nos por a ripara caba cu den e serie aki no ta aparece 'akinan' ni 'eynan', cu ta considera palabra di composicion, unda e 'nan' no ta indica plural, sino mas bien ta sirbi pa enfatiza e 'aki' o e 'ey'. Esey ta e splicacion tambe pa e 'bankinan' den idioma papia, cu ta e combinacion di 'ban' , 'aki', y e 'nan' cu no ta indica plural, sino ta enfatiza e 'aki'.

Es'nan?

Recientemente nos a bin topa cu un caso un poco straño pa nos. Esey ta es'nan, no pa su pronunciacion sino pa e forma di skirbi cu un apostrof. Kico ta e caso? Segun nos, desde antaño nos ta custumbra di skirbi 'esnan' pasobra su origen ta den e forma singular 'es'. Awor, e forma di skirbi 'es'nan' ta sugeri cu e ta un forma abrevia di 'esunnan', pero segun nos esey no ta e caso. E forma 'esnan' ta e plural di 'es' cu ta un forma antiguo cu no ta di uso frecuente mas. Banda di mitar di siglo pasa tabata normal pa tende un mama duna su yiunan un advertencia: "Es cu no ta tende, ta bay haya co'i yora..." Tambe na cualkier entiero por tende nos hendenan duna como contesta na e persona cu ta duna condolencia: "Es cu Dios kier." Na cierto momento a haci su entrada e forma 'esun' cu su plural 'esunnan'. Esey no a kita cu e forma 'esnan' a keda existi te awe, cu e observacion acerca cu ta usa esaki solamente pa persona, y no pa otro asunto o cos. Ehemplo: "Esnan cu ta keda te ultimo, por fabor yuda haci e lugar limpi." Den caso di otro obheto ta usa 'esunnan'. Ehemplo: "A bende casi tur e autonan, esunnan cu a keda no ta asina bunita." Den e ultimo ehemplo aki no ta usa 'esnan'. Den e ehemplo akiriba nos a usa e palabra 'cos', cu tin varios variante conoci, cu hopi biaha ta relaciona cu algo cu nos no tin un palabra p'e, y cu nos ta describi. Por ehemplo: 'co'i kibra'.

Compensacion di escandalo di beneficio por tuma 20 aña si gobierno no interveni

(NLTimes) - E compensacion di e victimanan den e escandalo di beneficio ta asina pega cu recuperacion completo di tur e mayornan afecta ta menasa di tuma 15 pa 20 aña. E operacion di recuperacion ta substandard y un "bruhamento sin claridad y impractico," e comision dirigi pa ex-parlamentario Chris van Dam a husga den un rapport urgente. El a conseha pa reduci e proceso di recuperacion na dos ruta, "cu e ruta mas importante ta esun di SGH," e fundacion caminda Princesa Laurentien tabata na cabes.

E Stichting (Gelijk)waardig Herstel lo mester aumenta considerablemente y bira responsabel pa "recuperacion emocional y asistencia pa identifica e daño." Mayornan cu no opta pa esaki por identifica e daño nan mes via e di dos ruta, el a skirbi den su rapport.

Ex-secretario di Estado Nora Achahbar a pidi Van Dam pa conseho urgente pa pone e operacion di recuperacion cu ta completamente para, cabn atrobe. Su sucesor Sandra Palmen a ricibi e rapport diamars.

E comision ta duro riba e operacion di recuperacion. Gobierno a haci mucho hopi promesa, y e calidad huridico di e proceso ta insuficiente. "E operacion di recuperacion aki no ta cumpli cu loke bo por spera den un estado constitucional." Segun Van Dam, gobierno mester stop di priminti di restaura bida di victimanan "pasobra gobierno ta completamente incapas di haci esey."

Den su proposicionnan di mehoracion, Van Dam a laga e prome paso den e proceso di recuperacion intacto. Gran mayoria di e victimanan cu a bin dilanti awor a pasa den un "integral beoordeling" y sa si nan ta bin na remarca pa un compensacion. Sinembargo, mayornan mester ricibi nan archivonan mas lihe, y e organisacion cu ta implementa mester atende di un manera mas flexibel cu obhecionnan.

E tema principal ta e ruta pa un compensacion adicional pa daño y perhuicio. E selva di regulacionnan mester ser reduci na e dos rutanan proponi. Esaki lo resulta den un proposicion di areglo di un experto independiente. Tanten cu esaki ta cay den e largura di banda, Finanzas mester bay di acuerdo cune. Al fin y al cabo, e ministerio ta parti di e scandal y mester "hala atras" y no examina tur proposicion bou di un vergrootglas. Generosidad "no ta den e DNA" di e organisacionnan gubernamental envolvi, e comision a señala.

Segun Van Dam, tin dos mil pa tres mil famia cu nan "control a ser kita for di nan man." Nan mester ser kita for di e proceso y ricibi yudansa mas amplio di un dunado di cuido.

Mas aleu e comision a recomenda pa nombra un lider administrativo cu ta para riba e partidonan.

Bahada significante den cargamento di droga intercepta na waf di Rotterdam na 2024

(NLTimes) - Poco menos di 26 mil kilo di droga a ser intercepta na e Waf di Rotterdam aña pasa. Esaki ta un bahada significante compara cu 2023 ora cu a descubri mas cu 45 mil kilo. E cifranan a ser raporta door di e ekipo di Hit And Run Cargo (HARC), cu ta un partnership entre Douanne, e Servicio di Informacion y Investigacion Fiscal (FIOD), e polis di waf, y e Servicio di Ministerio Publico (OM).

E cantidad di hende aresta tambe a baha significantemente. Alrededor di 452 persona a ser aresta na 2023, mientras cu e cantidad di detencion a suma 266 aña pasa. Mayoria di e personanan deteni tabata entre 18 y 22 aña di edad. Esun di mas hoben tabatin 14 aña di edad, y esun di mas bieu tabatin 63 aña di edad. Tabatin 59 persona menor di edad entre e detencionnan.

E splicacion pa e bahada ta medidanan di seguridad skerpi, asina e fiscal principal di Zeeland-West-Brabant, Mariëtte Bode a bisa. Un ehempel di esaki ta e uso di drone door di Douanne. Un otro factor ta cu menos hende ta necesario pa cargamentonan di remedi mas chikito.

Mas cu 12,5 kilo di droga a ser intercepta den e waf di Vlissingen, loke ta un aumento di 1,300 kilo compara cu 2023. HARC no a mira ningun evidencia pa sugeri cu tin un conexion entre e bahada na Rotterdam y e aumento leve na e region di Zeeland-West Brabant.

En total, 38 mil kilo di droga a keda intercepta na Hulanda na 2024. Esaki tambe, ta un bahada significante compara cu 2023 ora casi 60 mil kilo a ser descubri.

Tambe tabatin un bahada significante den droga intercepta na Antwerpen aña pasa. Douanne ta kere cu un parti di e comercio di droga na Benelux a muda pa Francia y Spaña. E cantidad di droga cu a ser descubri na Francia aña pasa a redobla compara cu 2023. Un cargamento di 13 mil kilo di cocaina a ser intercepta na Spaña.

E balor total di e cargamentonan di droga intercepta tabata 917 miyon euro. E droga tabata scondi den 189 cargamento na Rotterdam y 11 na Vlissingen. Un total di 80 investigacion penal a cuminsa como resultado di e casonan na Rotterdam. Vlissingen a mira 25 investigacion cuminsa como resultado di nan resultadonan.

HARC a bisa cu ta "remarcabel" cu e tamaño di e envionan a baha. Alrededor di 115 envio di menos cu 100 kilo a ser haya den 2024, compara cu 81 e aña anterior. "Criminalnan por ta haciendo mas pa plama e riesgo."

Apesar di esaki a tuma algun pakete grandi den beslag. Un cargamento di mas cu 3,600 kilo a keda intercepta na Rotterdam y Vlissingen. E cargamento di mas grandi cu a keda confisca den waf di Moerdijk tabata di casi 3,100 kilo. E cantidad di envionan grandi, di mil kilo of mas, a baha di 13 na 2023 pa ocho na 2024.

GroenLinks-PvdA ta pusha pa un plan obligatorio di internet di costo abou pa casnan di entrada abou

(NLTimes) - GroenLinks-PvdA ta boga pa un subscripcion obligatorio di internet di prijs abou pa personanan cu ta biba di bienestar social, proponiendo un tarifa mensual di 16 euro. E partido iskierdista ta urgi e proveedornan grandi di internet Hulandes manera Vodafone, Ziggo, Odido, y KPN pa ofrece plannan basico pagabel pa esnan den dificultad financiero.

Na Hulanda, un conexion di internet standard cu un velocidaddi alrededor di 100 Mbps — suficiente pa uso diario — actualmente ta costa un promedio di 44 euro pa luna. Mientras cu e prijs aki ta manehabel pa mayoria cas, e ta representa un gasto significante pa esnan cu ta biba den pobresa.

"Internet ta simplemente un necesidad basico," asina miembro di parlamento di GroenLinks-PvdA Barbara Kathmann a bisa. "Awendia, tur loke bo ta depende di dje mester ser regla online, sea ta tratando cu gobierno of trahando un cita cu dokter." Kathmann a enfatisa e retonan cu casnan di entrada abou ta enfrenta sin acceso confiabel na internet. "Mi lo reta cualkier hende pa biba un siman sin internet. Ta imposibel pa maneha," el a bisa.

GroenLinks-PvdA ta mustra riba un programa similar na Vlaanderen, caminda e proveedornan di internet ta legalmente obliga pa ofrece un plan di subscripcion di costo abou pa 19 euro pa luna. E programa no ta encera subsidio di gobierno.

Kathmann ta kere cu gobierno Hulandes por adopta un modelo similar. "Proveedornan sa cu nan ta ofrece un servicio cu hende ta depende di dje. Na cierto momento, nos mester puntra cuanto ganashi nos kier haci for di pobresa," el a declara.

E proposicion lo ser discuti durante e debate parlamentario riba inclusion digital.

GroenLinks-PvdA tin como meta pa sigura un mayoria pa e plan, loke lo haci Hulanda un di e tiki paisnan na Europa cu ta implementa plannan di internet pagabel obligatorio pa residentenan di entrada abou.

Corsou: Jason Fullink nombra lider nobo di partido KEM

(CuraçaoChronicle) - E partido politico KEM a nombra Jason Fullinck su lider nobo, despues di e salida di lider anterior Leonel Abrahams, ken a uni e partido Miho Korsou. Fullinck tambe tabata riba prome posicion di e lista di candidato di e partido.

Fullinck anteriormente tabata lider di KEM sinembargo a retira pa e persigui un nominacion pa Minister di Desaroyo Social, Labor y Bienestar.

Den comineso di december 2024, Fullinck a retira su candidacia pa e posicion ministerial, citando e proceso di screening largo y desmotivador. Tambe el a expresa preocupacion tocante e posibel accion contra su famia a causa di su metanan politico. "E bienestar di mi famia y mi principionan personal ta mi prioridadnan mas halto," Fullinck a declara.

Awo como lider di e partido atrobe, Fullinck a reafirma su compromiso pa sirbi e nacion.

Dos Militar di Corsou a bira officier

Riba diabierna, 24 di januari, dos Militar di Corsou, Teniente Koster y Teniente Carmelia, a ser promovi como Officier. Un logro special. E ultimo biaha cu un Militar di Corsou a keda promovi como Officier, tabata na 2021, e tempo ey tabata a actual Comandante di CURMIL, Capitan Meulens.

Entrenamento pa bira officier

Teniente Carmelia y Teniente Koster a cuminsa na September 2023 cu e Curso Practico pa officier di Marina na Hulanda. Eynan nan a finalisa e prome dos fasenan. Na cuminsamento di 2024 nan a bolbe Corsou pa sigui e Curso Practico pa bira Officier di CURMIL/Milicia di Corsou.

E curso aki a keda revisa, pa prepara Officiernan pa nan tareanan, no solamente riba conocemento teoretico, pero specialmente esun practico. Bou di guia di Centro di Formacion Carib/Opleiding Centrum Carib y CURMIL, e dos Militarnan a keda intensivamente di test riba habilidadnan tactico, etica y nan habilidad pa lidera bou di diferente circunstancia. Na e momentonan aki un Militar di Aruba ta participante na e Curso pa Officier na Hulanda.

Profesionalisacion di Militarnan di Caribe

E promocionnan di Teniente Koster y Teniente Carmelia ta aporta na profesionalisacion di Militarnan di Caribe, cual ta consisti tanto di Militarnan di Corsou como di Aruba. En total awor aki tin cinco Officier di Corsou.

Teniente Koster ya tin mas cu 7 aña di experencia dentro di CURMIL. Su deseo ta pa implementa su conocemento y experencia pa desaroya CURMIL y di haci esaki un unidad di calidad halto y profesional. Teniente Carmelia a cuminsa cu su carera Militar na 2021 y durante e ultimo añanan no solamente a desaroya su habilidadnan di liderazgo, pero tambe un ambicion evidente pa sigui studia riba tereno di administracion di negoshi of gestion di logistica.

Gobierno Hulandes kier limita e derecho di manifesta pero no ta cla con

(NLTimes) - Durante e debate parlamentario tocante e derecho di manifestacion riba diaranson, cual a laga cla cu e gobierno Hulandes kier limita e derecho pa manifesta pa asina preveni e abuso di e derecho y violacion di ley.

Minister di husticia a bisa cu e lo defende e derecho pa manifesta fuertemente, pero e kier pone limite na e "exceso" cu ta tuma luga durante e manifestacionnan. E ta wardando pa un investigacion di WODC, su ministerio su instituto di investigacion, riba e derecho di manifestacion prome cu a dicidi riba medidanan concreto. E resultado di e estudio aki ta anticipa pa april.

Minister Judith Uitermark di Interior ta considerando un prohibicion riba usa cobertura pa cara durante e manifestacionnan, siempre y cuando esaki ta claramente deslimita. El a yama un obligacion pa manifesta "cu un cara visibel un ruta legalmente posibel." Pero mester laga na cla "den ki casonan bo por desvia di esaki."

Van Weel a confirma cu e ta explorando e tipo di prohibicion aki cu "algun excepcion." El a menciona cu manifestacionnan contra regimen dictatorial ta un ocasion ora cu mester por ta aceptabel pa e manifestantenan sconde nan cara.

El a bira algo hopi cla durante e debate cu e parlamentarionan ta dividi tocante con y si acaso e derecho di manifesta mester keda limita. Tur partido a enfatisa cu e derecho pa manifesta ta importante, pero nan a varia ampliamente den unda e lineanan ta, segun e noticiero.

GroenLinks-PvdA su parlamentario Esnah Lahlah a argumenta cu e derecho di manifesta mester keda protegi. "Tambe, of specialmente, ora cu esaki ta iritante, un estorbo of ta causa rabia." PvdD su parlamentario Christine Theunissen a comparti e opinion aki.

E partidonan derechista tabata specialmente irita cu e blokeo di Extinction Rebellion riba e caretera A12 na Den Haag. "Si mi bay 5 kilometer mucho lihe, mi ta haya un boet. Dicon e activistanan di clima si por comporta malo tur siman?" JA21 su lider Joost Eerdmans a keha. Emiel van Dijk, PM di PVV, a acusa Minister van Weel di "debilidad" den lidia cu e activistanan di clima. Segun su persona, e autoridadnan tabata hopi mas estricto contra e manifestantenan responsabel pa e blokeo di caretera na Friesland y durante manifestacionnan di coronavirus. Van Weel a rechasa e critica aki bisando cu e activistanan di clima tambe ta ser procesa.

"Manifestacion ta un derecho fundamental pero no un excusa pa herarkia," parlamentario di CDA Derk Boswijk a bisa. "Si nos kier pa e derecho aki mantene su balor, nos mester pone limite cla y tuma accion contra violacionnan."

Lider di ChristenUnie su lider Mirjam Bikker a entrega un mocion pidiendo cu e 3 conmemoracion nacional na Hulanda pa proteha contra desorden publico, incluyendo manifestacionnan. VVD, NSC, CDA, SGP y JA21 a sostene e mocion.

Minister Uitermark a papia di un "puzzel complica." Manera Van Weel, e kier warda e resultado di WODC prome cu el a dicidi e medidanan. Tambe e kier a dialoga tocante e topico cu e alcaldenan y autoridadnan den e municipionan cu a organisa e conmemoracionnan nacional. "Mi strategia lo ta di tuma opinionnan y ideanan tocante esaki prome."

Dos morto y 109 herida na Merca relaciona cu dispositivo pa monitor curason di Philips

(NLTimes) - UPor lo menos dos morto y mas di 100 herida ta conecta na un dispositivo di curason cu no ta funcionando bon for di Philips y su subsidiario, Braemer.

E compania a afirma den un declaracion cu e problema ta relaciona cu data cu no a maneha bon cu of no a identifica e abnormalidadnan serio relaciona cu e curason of a identificanan pero no a notifica e pashent su proveedor di cuido di salud manera ta rekeri.

Servicionan di salud cu ta doño di e dispositivo a ser notifica di e problema den december. Ora cu e ta completamente operacional, Mobile Cardiac Telemetry Monitoring mester analisa, mustra y reporta eventonan cardiaco cu of sin sintoma" for di e electrocardiograma cu e ta ricibi y segun U.S Food and Drug Administration (FDA). E data aki mester keda evalua pa un profesional medico apropia.

Sinembargo e dispositivo cu e number di model BTPS-1000 algun biaha no ta notifica e proveedornan di cuido di salud di eventonan cardiaco serio durante e periodo di juli 2022 pa 2024. "E eventonan aki ta inclui episodionan cu ta identifica pa e algoritmo di atrial fibrillation of pause, supraventricular tachycardia, ventricular tachycardia y grado di blokeo di AV di segundo of tercer nivel," FDA a skirbi den su declaracion.

"FDA ta altanto di e 109 herida reporta y e 2 morto notifica relaciona cu e problema aki." FDA a notifica cu tin alrededor di 130,000 di e dispositivonan aki den mercado, y net mas di 41,000 ta den uso. E dispositivonan aki no ta den uso na Europa, segun vocero di Philips a conta ANP.

E vocero a confirma esaki diabierna, pero cu mas cautela a bisa cu e mortonan "por ta relaciona" cu e dispositivo. E compania a argumenta cu e dispositivonan problematico no a causa daño na e pashentnan, apesar di no a diagnostica e condicionnan di curason of eventonan cardiaco den cierto circunstancia.

Chile: Miembronan di Tren de Aragua aresta pa asesinato di opositor Venezolano

(Milenio) – Autoridadnan Chileno e siman aki a haci inval di gran escala na Santiago de Chile, cu segun autoridadnan, a conduci na aresto di mas di un decena di persona vincula na e asesinato di un disidente Venezolano.

Fiscal nacional, Angel Valencia a bisa cu e inval cu a cuminsa diaranson a resulta den captura di 23 persona vincula na un cel di e banda criminal Venezolano, Tren de Aragua, di cual 16 tabata conecta na e morto di Ronald Ojeda, un ex-teniente acusa di conspira contra gobierno di Caracas.

"Tin tres persona cu ta declara den e investigacion cu ta atribui e encargo na autoridadnan di gobierno Venezolano, y al menos un, cu ta cu identidad reserva, lo a manifesta cu e encargo a bin for di señor Diosdado Cabello," e fiscal Angel Valencia a sigura den un entrevista cu T13 Radio.

Chile a bisa anteriormente cu e asesinato tabata politico, y minister di Interior, Carolina Toha, a bisa diahuebs ultimo cu tabatin "evidencia substancial" cu e asesinato tabata riba orden di autoridadnan Venezolano.

E funcionario a señala cu e investigacion ainda ta andando, pero cu Chile lo recuri na Tribunal Penal Internacional si ta necesario. Ministerio di Informacion di Venezuela no a responde di inmediato na solicitudnan pa comentario.

Republica Dominicana ta registra 123 morto materno pa cada 100 mil parto, segun asociacion

(DiarioLibre) - Na 2024, e tasa di mortalidad materno na Republica Dominicana tabata 123 morto pa cada 100 mil parto, segun datonan di e Seccion Dominicano di e Colegio Mericano di Obstetricia y Ginecologia (ACOG RD), kende su directornan a destaca cu, aunke e cifra ta mas abou compara cu e aña anterior, e ta keda preocupante a pesar di e esfuersonan haci pa mehora e salud di hende muhe na estado.

Nan a indica cu e causa principal di e mortonan aki tabata complicacionnan asocia cu presion halto durante embaraso, hemoragia y infeccionnan despues di parto.

Dilanti di e realidad aki, dokter Jenny García Salazar, presidente di ACOG RD, a informa cu e entidad lo organisa e prome edicion di e "Feria di Salud Materno", cu e proposito di promove salud , y e bienestar di muhenan na estado y babynan recien naci.

García Salazar a lamenta e mortonan cu ta sucede durante e periodo ey y a atribui esaki, entre otro factornan, na e manera incorecto cu e Dominicanonan ta come, specialmente "na un exceso di carbohidrato, un producto di un cultura culinario di e pais cu ta eminentemente rico na carbohidrato, mientras durante embaraso nos mester di mas proteina y come mas saludabel."

Relaciona cu esaki, el a papia di e importancia di probecha di e evento, unda el a sigura cu centenares di hende muhe lo tin e oportunidad di haya acceso na servicionan gratis, manera midimento di presion, midimento di peso y haltura, y consultanan informativo riba embaraso y despues di parto .

25
januari
2025

Feliz dia di

BETICO

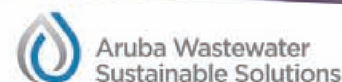
**No tin lucha sin sacrificio,
No tin sacrificio sin gloria!**

-Gilberto François "Betico" Croes

ta desea Pueblo di Aruba un

FELIZ DIA DI BETICO

A pidi Trevor Noah pa ta anfitrion di Grammy Awards un biaha mas

(AP) - Grammy Awards lo keda cu Trevor Noah, ken lo ta anfitrion di e programa pa di 5 biaha consecutivo segun loke Grammy a anuncia diamars.

E comediante, miho conoci pa su trabao como anfitrion di Comedy Central "THe Daily Show" for di 2015 te cu 2022, lo ta dilanti riba escenario un biaha mas dia 2 di februari ora cu e programa keda televisa for di Crypto.com Arena na Los Angeles.

E aña aki tambe lo recauda fondo pa sostene esfuersonan di alivio despues cu candela a asota e ciudad natal di Grammy's, segun e declaracion a informa.

Cada un di e 3 ultimo programa a mehora su averahe di audiencia, cabando 2024 ora cu 16.9 miyon Mericano a sintonisa e programa, cual ta e cantidad mas halto desde e ceremonia den aña 2020.

Aña pasa, e comediante a conta chiste tocante e relacion entre Taylor Swift y Travis Kelce, y a burla di TikTok y Universal Music Group. "Dus, kico cu ta por pasa, toch?" el a bisa den su monologo. "E ta manera maneha un avion di Boeing. Un minuut tin un porta, e siguiente nos ta pafo."

E unico otro persona cu a participa como anfitrion di

e programa pa 5 of mas ceremonia di Grammy tabata artistanan musical manera Andy Williams ken tabata anfitrion pa 7 show, sigui pa John Denver cu 6 y LL Cool J cu 5.

Ademas di anfitrion, Noah lo ta presente como productor - y nominado. Su "Where Was I' tin un nominacion pa miho album di comedia. Noah tambe a ser nomina den e mesun categoria aña pasa cu "I Wish You Would" pero a perde contra Dave Chappele. E biaha aki e ta contra Dave Chappelle un biaha mas, Ricky Gervais, Jim Gaffigan y Nikki Glaser, ken ta anfitrion di Golden Globes.

Sean 'Diddy' Combs ta demanda homber cu a bisa di tin video incriminador, bisando cu e video no ta existi

(AP) — Abogadonan di Sean "Diddy" Combs a entrega un demanda pa difamacion diaranson contra un homber cu nan a bisa a declara falsamente cu e tin video implicando e magnate di musica den abuso sexual contra ocho celebridad.

E demanda, entrega den corte federal na New York City, ta acusa Courtney Burgess y su abogado, Ariel Mitchell di fabrica "mentira exagera" como parti di un esfuerso pa potencialmente saca ganashi for di e tormenta mediatico rond di Combs, kende a keda procesa na september pa cargo di traficacion sexual.

Combs tambe a demanda Nexstar Media, bisando cu su canal di noticia riba cable, NewsNation, a transmiti e declaracionnan di Burgess sin investiga si esakinan tabata berdad. E videonan, segun e demanda, simplemente no ta existi.

"E acusadonan aki intencionalmene a fabrica y disemina mentira exagera sin tene cuenta cu berdad," segun Erica Wolff, abogado di Combs. "Nan mentira a venena percepcion publico y a contamina e grupo di hurado. E keho aki mester sirbi como un advertencia cu mentiranan intencional asina, cu ta mina derecho di Sr. Combs pa un huicio husto, no ta bay ser tolera mas."

Burgess y Mitchell no a responde inmediatamente na e-mailnan di AP solicitando comentario. Un yamada pa Mitchell no a haya contesta. Un vocero pa Nexstar Media Group a nenga di duna comentario.

Combs, 55, a declara inocencia den cargonan di traficacion sexual entrega contra dje despues di su aresto na september. E ta keda cera, wardando su huicio dia 5 di mei, despues cu huesnan a nenga di dun'e libertad bao fiansa.

Despues di Combs su aresto, Burgess a cuminsa duna entrevista cu reportero, personalidad di rednan social y podcaster di crimen den cual el a bisa cu a ricibi flash drive cu evidencia incriminatorio for di modelo Kim Porter, un partner di hopi tempo di Combs y mama di cuatro di su yiunan.

Pero e videonan cu Burgess ta bisa di tin nunca a bira publico. Algun persona cercano na Porter a bisa The New York Times pa un storia publica na november cu nan nunca a tende di Burgess y ta duda su declaracionna. Burgess a reconoce cu e no conoce Combs personalmente.

Fiscal federal no a identifica Burgess publicamente como involucra den e caso criminal.

Den entrevista, Burgess a bisa cu autoridadnan a confisca e videonan for di su cas. Mitchell tambe a bisa reporteronan cu Burgess a entrega e drive na gobierno federal.

E demanda ta bisa cu ambos declaracion ta "completamente falso."

"Ningun video asina a keda entrega na gobierno pasobra ningun video asina ta existi," e demanda ta bisa.

E importancia mitologico di Dia di Betico

Dia di Betico ta un dia sumamente importante pa comunidad di Aruba, y esaki ta pasobra por argumenta cu Betico Croes ta un di e marcanan cultural mas importante pa un identidad Arubiano. Den su tesis titula, "Betico Croes como un heroe mitologico di Aruba", teologo Pilar Flores ta argumenta riba e importancia di celebra Dia di Betico cada aña.

Por parce cu e celebracionnan di Dia di Betico ta manera cualkier otro fiesta nacional, pero tin algun aspecto cu ta haci e dia aki diferente. E storia di Betico Croes tin un significado special pa e identidad di Aruba como nacion. E caracteristicanan di Betico Croes – su idealnan, su soñonan, su manera di papia, bisti y trata hende – ta mara na e idealnan di kico un Arubiano ta y kico Aruba ta. Esaki ta haci cu Betico Croes tin un rol importante den e mitologia di Aruba como nacion, den e identidad di Pais Aruba como tal.

Y pa por perpetua esaki, ta necesario pa mayoria di Arubiano participa den e celebracionnan di Dia di Betico. E argumento for di punto di bista mitologico ta esaki: Cada biaha cu hende ta reuni den un grupo na un localidad specifico pa recrea y recorda eventonan historico specifico, esaki ta yuda e generacion nobo pa sinti su mes personalmente conecta na e evento, uno cu nan no a biba personalmente. E energia di e multitud, tur enfoca riba un solo cos, como tambe e sitio (transforma den espacio sagrado door di e acto di recrea), ta sirbi pa crea un memoria, cu ta comosifuera e persona a experimenta e suceso personalmente for di e prome biaha cu el a sucede.

Pues door di bay Plaza di Betico hunto, bistiendo bandera di Aruba y cantando nos himno nacional, mientras ta scucha e discursonan di Betico Croes riba speaker y mirando videonan antiguo riba pantaya grandi, cada persona presente por sinti como si e cosnan aki tabata pasando awo, na e momento aki. Nos ta sinti conecta. E mito di Betico Croes ta bin na bida den tur y cada un di nos.

E ta traduci nos lucha actual den e lenguahe di nos origen. Un biaha mas, nos, e isla chikito pero fuerte, luchando balente pa defende y exigi loke ta di nos pa derecho, cu amor pa nos pais y nos pueblo. E ta un di e momentonan mas definitivo pa cada Arubiano, e momento den cual nos por a cuminsa yama nos mes Arubiano y zwaai nos propio bandera.

No tin ningun otro evento riba su mes cu por sirbi e mesun proposito (hunto cu 18 di Maart), socialmente, pa Aruba. Ta esencial pa nos honra e tradicion aki y celebra Dia di Betico fielmente y consistentemente. Nos mester hacie pa renoba nos patriotismo, pa renoba nos identidad y pa crea un anker social fuerte pa e futuro generacionnan. Y esaki no ta un responsabilidad cu nos por laga cay.

Idealmente, nos tur mester haya un dia liber pa celebra y recorda. Mientras mas hende bay na e celebracionnan, e mito ta bira mas fuerte.

Feliz Dia di Betico!

Grabacion a capta ex interprete asumiendo identidad di Ohtani pa transferi 200,000 segun fiscalnan

(AP) - Un grabacion di audio di casi 4 minuut aparentemente a capta Shohei Ohtani su ex interprete Ippei Mizuhara ta impersona e atleta durante yamada cu banco mientras el a purba transferi 200,000 dollar pa loke e ta yama un prestamo di auto, fiscalnan federal a bisa diahuebs.

E grabacion referencia den documento di corte y obteni pa The associated Press ta den uso pa fortalece e fiscal su empuhe pa un sentencia di 5 aña contra Mizuhara, ken anteriormente a declara su mes culpabel na fraude di banco y impuesto pa horta 17 miyon dollar for di e atleta di Los Angeles Dodgers.

Fiscalnan tambe ta pidiendo pa restitui e 17 miyon dollar na Ohtani, ademas di un castigo di mas di 1 miyon dollar na IRS.

Mizuhara mester ricibi su sentencia dia 6 di februari despues di a declara su mes culpabel di un cargo di fraude bancario y un cargo di fraude cu impuesto. Su abogado, Michael G. Freedman no a responde na e-mail di The associated Press pidiendo comentario.

Den e grabacion, un homber ta scucha ta identifica su mes como Ohtani y bisando cu el a purba ingresa su banco online pero esaki no tabata disponibel, Despues e ta confirma cu e cantidad di e transaccion ta 200,000.

Ora cu e muhe di e banco ta puntra cua ta e motibo pa e transaccion, e ta bisa esaki ta pa un prestamo. Y ora ta puntra e relacion cu e persona cu lo ricibi e placa, e ta bisa “e ta mi amigo.”

E documentonan legal ta acusa cu Mizuhara tabatin acceso na Ohtani su cuenta den comienso alrededor di november 2021 y a cambia su protocol di seguridad pa e por impersona su persona y autorisa transferencianan. Pa 2024, Mizuraha aparentemente a usa e placa aki pa cumpra te hasta 325,00 dollar den carchinan di baseball riba eBay y Whatnot.

Feliz Dia di

Betico

AUA

AEROPUERTO INTERNACIONAL REINA BEATRIX

Cas di Max

Mueble y mas

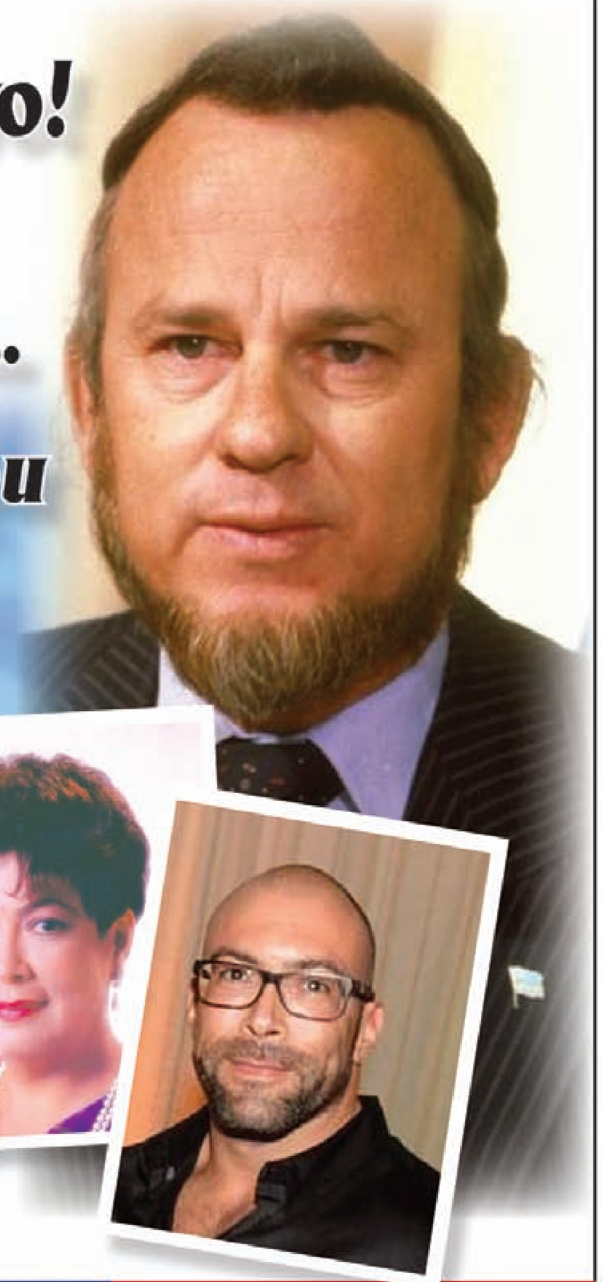
Netamente Criyoyo!

4 generashon di comerciante local...

Mo Chimi, Max, Dadou Karine y Paul

Ta desea pueblo di Aruba un Felis Dia di Betico

Ryçond do Nascimento:

E relevancia historico y actual di Betico

Dilanti dia di Betico e pregunta ta surgi con importante Betico Croes ta pa historia di nos como pueblo? Ta interesante pa bo puntra Mike Eman, of sinta den Cas di Partido di AVP of bay un ceremonia na monumento 18 di maart pa bo scucha e contesta di AVP.

AVP ta splica cu Betico ta leu di ta e figura principal den nos historia. Mike ta divulga cu ta Henny Eman Sr. a cuminsa cu e lucha hunto cu 2147 cuidadano Arubiano cu a firma un peticion pa La Reina, cu ta Shon A. Eman a entrega e peticion aki na La Reina, cu Henny Eman a duna contenido na e lucha door di rescata Aruba na ora di su Status Aparte y cu Mike Eman, nieto di Henny Eman Sr. ta e coronacion di e lucha cu a cuminsa na 1948 cu AVP. Den e narativa aki Betico no ta nada mas cu un nota cu ta subraya e importancia di famia Eman den politica di Aruba. Na 2016 Mike a hasta laga Mito Croes pone e narativa aki den un buki titula: "18 di maart. Honor y reconocemento".

Pero, e narativa di AVP ta falsifica nos historia. E dinastia Eman sigur tin su luga den nos historia, pero Betico tabata e unico persona cu por a unifica nos pueblo pa realisa e reconocemento oficial di e pueblo aki tanto na nivel di Antiyas como na nivel di Reino. Nunca nos pais a conoce un lider, un comunicador y luchador mas efectivo cu Betico. Asina el a biba y asina el a bay laga nos. Advirtiendo contra materialismo y stimulando generacionnan nobo pa hisa e bandera di nos idealismo patriotico. Si nos kier para na banda di e berdad ta importante pa nos tin un bista claro di nos realidad historico.

Añanan prome cu Betico

E deseo pa autodeterminacion a cuminsa surgi durante añanan 20 di siglo 20. E tempo ey ainda Aruba su poblacion tabata hopi chikito y economicamente nos isla tampoco tabata representa mucho. Pero, cu e yegada di e refineria nos economia a cuminsa florece y nos poblacion a cuminsa crece lihe.

Ta den e ambiente di cambio aki nos consciencia politico a cuminsa florece. Den e ambiente aki Henny Eman bieu a lanta como lider, pero cu demasiado amor y lealtad na e monarkia Hulandes. Henny bieu a fomenta loke e tabata yama "separacion", bogando pa e transferencia di poder di Curaçao pa instancianan local, pa asina Aruba haya mas autonomia pa maneha su propio cas. Pero, su strategia tabata completamente enfoca riba derecho constitucional Hulandes. Esaki a keda demostra den añanan 30, ora Henny bieu y otro politiconan tabata boga pa Aruba bira un tipo di municipio Hulandes.

Henny Eman bieu a duna e esfuerzo aki pa realisa autonomia a base di derecho constitucional Hulandes un impulso nobo ora a busca colaboracion cu dr. Moises da Costa Gomez. Hunto nan a desaroya e idea pa prepara un peticion na Hulanda pa un status aparte pa Aruba, esta un status separa di e demas isla Caribense di Reino. Fin di añanan 40 Henny Eman Sr. a organiza 42 reunion pa un peticion cu 2147 firma. E idea aki a ser presenta riba 18 di maart 1948 na gobierno Hulandes pa e yiu di Henny, esta Shon A. Esaki a tuma luga durante e Conferencia di Mesa Rondo na Den Haag cu tabata trata e reorganisacion di Reino. Shon A a continua cu e linea estatal aki te na su morto na 1967.

E politica revolucionario di Betico

Betico a rechasa e ruta di roga Hulanda na rudia. Durante añanan 70 Betico a scohe pa un liña revolucionario, exigiendo pa Hulanda reconoce nos como pueblo, pasobra un pueblo tin e derecho di autodeterminacion. E strategia aki tabatin e forsa pa resona internacionalmente y pone Hulanda bira nervioso, pasobra na aña 1970 Asamblea General di Nacionnan Uni a describi e derecho di pueblonan di e siguiente forma den su Resolucion 2625: "tur pueblo tin e derecho di determina libremente, sin metemento externo, su condicion politico y di sigui su desaroyo economico, social y cultural, y tur estado tin e deber di respeta e derecho aki di acuerdo cu e disposicionnan di e Carta."

Ademas di determina e unico strategia exitoso pa reconocemento di nos autodeterminacion, Betico ta e unico cu a pone nos kere den nos identidad como pueblo cu merece di ta soberano, fortaleciendo nos cu e simbolonan necesario, manera nos Papiamento. E lucha di Betico a keda intimamente refleha den nos bandera. Un bandera cu ta representa un isla dorna cu palma y rondona di santo blanco situa den lama grandi, unda solo semper ta briya. Pero, e mensahe di nos bandera ta bay mas profundo. Riba e tela blauw tin un strea cora cu blanco, di cuater punta, den skina ariba na man links.

E strea ta bisa nos cu Aruba tin un posicion di honor memey di e nacionnan cu ta rondona nos. E strea cora cu blanco tambe ta simbolisa e caracter amabel di nos pueblo, cu tin respet pa husticia, orden y libertad, pero cu semper ta dispuesto pa sacrifica hasta su sanger pa libertad, manera e indjannan a haci na Rooi Frances. E bandera ta enfatisa nos anhelo di ta soberano, pero sin isola nos mes di esnan cu ta rondona nos. Esaki ta ser simbolisa pa e dos strepi geel, mustrando cu nos tur mester tin un posicion liber den e mesun lama blauw.

Betico su vision tabata idealista, cu e anhelo pa un clase trahado culto, prospero y podera. Promove un maneho basa riba principionan manera solidaridad, identidad nacional y tradicionnan cultural, en bes di un logica puramente individualista dirigi riba materialismo a corto plaso. P'esey nos mester celebra e bida y sacrificio di e unico lider cu tabatin e vision cu te dia di awe por sigui eleva nos pais.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Dios ta amor i esun ku ta biba ku amor ta keda den Dios i Dios ta keda den dj'e." - 1 Huan 4:16

Cu dolor na nos curason pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Maria Margarita Marlushka Scheper Mihor conoci como 'Marlushka' of 'Mari'

*07-06-1971
†19-01-2025

Na nomber di:
Su Tata: Franke Hubert Scheper †
Su Mama: Maria Margarita (Margo) Scheper – Quijada
Su Ruman: Jeannice Maureen Rose Francette Scheper

Su Amor: Marvin Blom

Tionan y Tantanan, Primonan y Primanan, Padrino y Madrina, Comprnan y Comrnan, Ihanan, y nan famia,

Famianan: Scheper, Quijada, Zalm, Nuboer, Gabriela, Panneflek, Lacle, Nouel, Goncalves de Andrade, Karsdorp, Van der Linden, Botman, Trappenberg, Torres, Cook, Boyé, De Kort, Cardenas, Salazar y Blom, demas famianan,

su Amigonan y Amiganan keri,

su Coleganan di Setar N.V., Directiva y Personal di Fundacion Guia Mi.

Condolencia lo tuma lugar na Aurora Funeral Home Diabierna 24 di Januari 2025 di 7or pm pa 9or pm.

Kier a invita pa asisti na e ceremonia di despedida cu lo tuma lugar na Aurora Funeral Home dialuna 27 di Januari 2025 di 09:00 pa 11:00 di mainta. Despues di ceremonia di despedida lo sali entiero na Santana Central na Sabana Basora.

Disculpa nos si den nos tristesa nos por a lubida algun famia of conocir.

Na tur esnan cu lo asisti, por fabor, sinti bo liber pa bisti e color cu bo ta desea.

Despues di entiero no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Quien como Santo Dios su gran
Santa boluntad en su sociego paz micericordia perdon por toda su falta."

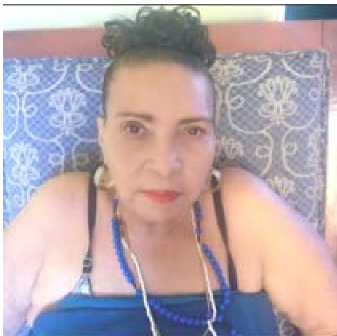
Habri portanan santu pa mi,
mi ke drenta y alabá Señor.
Ata e porta di Señor akí,
tur e fielnan ta pasa den dje.
Mi t'alabá bo pasobra B'a skucha mi,
pasobra B'a manda mi salbashon.
Salmo 118: 19-20-21

Cu dolor na nos curason, nos ta particpa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Ubaldina Severino Cariñosamente yama "Uba"

*30-11-1945 -
†23-01-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil, Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23***

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu señor su boluntad, Nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Vuida Rosa Teresita Danje-Wever
Cariñosamente yama "Tante Rosa"
*18-12-1954 - †20-01-2025

Na nomber di **su yiu**: Rosie Danje

Mayornan: †Lulu Wever
†Cleta Wever-Lopez

Rumanan:
Lucia y Fermin Tromp-Wever y famia
Shonpe y Frida Wever-Emerenciana y famia na Bonaire
Rita Wever y Famia y Juan Pedro na Hulanda
†Maiky y Marvis Wever-Ridderstap y famia
Betsy y Joxy Bracho-Wever y famia na Venezuela
Roy Wever y famia y Amadee Laclé
Angely y George Cruz-Wever y famia
Margarita Rasmijn y Joy Luydens y famia

Tantanan:
Tina de Cuba-Wever y famia
†Carmen Wever
Filomena Boekhoudt-Wever y famia
Maria Vrolijk-Wever y famia
Angie Wever y famia
†Chichi Lopez
†Chita Koolman-Lopez y famia
†Eli Lopez
Lina Tromp-Lopez y famia
Carla Lopez y famia

Manera Tanta: Clarita Danje

Omonan:
†Fan Wever y famia
†Alberto y †Filomena Wever-Arends y famia
†Chando y †Trina Wever-Thijzen y famia
†Joe y Sonja Wever-Rosario y famia
Meno Wever y Nia Quandt y famia

Sobrino- y sobrinanan, sobre sobrino- y sobre sobrinanan, primo- y primanan y famia.

Bisiña: Marlijn y Erwin Faro y famia.

Gerente Lite-Life Alex Kock y empleadonan.

Amiga stima: Annie Maduro y famia

Amiga di su yiu: Yarmilla Vrolijk
Wendy Lejuez

Tur demas famia y conocirnan.

Preferibel bin bisti na color alegre, manera tawata Rosa su deseo

Ta invita pa e **acto di entiero** cu lo tuma lugar **diamars 28 di januari 2025** na **Pray Funeral Home** di **2:00 pm pa 4:00 pm**, despues lo sali pa Santana Centraal na Sabana Basora.

Disculpa nos si den nos momento di tristeza nos por a lubida un of otro familiares en/of amistades nan.

Despues di entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Mi no a muri
Ta p'escy mi no a bisa ayo
Mi a djis habri mi halanan y bula bay keiro
Boso a keda atras
No laga tristesa domina boso
K'eda uni un cu otro pa mi alma, esey lo ta un alegria
Recorda mi cu hopi amor

Cu inmenso dolor na nos curason
nos ta anuncia fayecimento di:
nos Casa, Mama, Wela, Bisawela y ruman stima

Yolanda Josephina Vasquez Cariñosamente yama 'Mama Yolanda', 'Tanchi Anda', 'Yol'

*02 Oktober 1955 -
†21 Januari 2025

Na nomber di su:
Mayornan Stima:
† Isidoro "Charol" y † Cecilia "Mama Chichi" Vasquez-Rodriguez

Casa Stima: † Herman "Bubu" Everon

Yiunan Stima:
Xiomara Everon y Eduard Dirksz
Herlando "Lando" Everon
Josette Everon y Rhajin Donata

Nieto(a)nan Stima:
Edymara Dirksz y Kevin Dewindt
Edyshmira Dirksz y Kevin Acosta
Jayduard y Jayliane Donata

Bisanieta Stima: Thiana Dewindt Dirksz

Manera yiu:
Mario (Ronnie)y Miriam Everon-Werleman y famia

Rumannan y Subrino(a)nan Stima:
Rosa y Hubert Leest-Vasquez
- Yanira, Bryan, Andreina y Famia

†Johanna y Jeffrey Salomon-Vasquez
- Anthony, Francis y Jennifer y Famia

Rafael "Faity" y Eveline "Eva" Vasquez-Everon
- Rafael, Edellyn y Famia

Alejandro "Ale" y Diana Vasquez-Dania
- Alejandra, Gracienne, Danyela y Famia

Rigoberto "Toto" y Shirley Vasquez-Florez
- Jhonan, Rowald, Tianny y Famia

Glenda y Mario "Dechi" Bislip-Vasquez
- Gregory, Glenbert, Glendeline y Famia

Ludwina "Mena" Vasquez
- Luduela, Richenella, Janella y Famia

Jose "Lito" y Gwendelien "Gwendy" Vasquez-Tromp
- Wendel, Josewenne, Josemary y Famia

Omaira "Hey" Vasquez y Erwin Loopstok
- Ericson, Elvienne y Famia

Swa y Cuñanan:
†Greta Everon
Maria "Chia" Croes- Everon
- Julio, Sulaika, Shariene y Famia

†Irma "Rina" Everon
- Wilmark, Kathlyn, Joshua y Famia

Silvio "Chibo" y Isabel Everon- Manzueta
- Fascomerry, Aimee, Christopher y Famia

Marcia "Ely" y †Rosendo Angela- Everon
- Natalie, Aldair y Famia

Eveline "Eva" y Raphael Vasquez- Everon y Famia
- Rafael, Edellyn y Famia

Ihanan, Tanta y Omonan, Primo (a) nan y acto primo (a) nan, Comer y Compernan.

Ayudante Stima: Elvienne Geerman

Amiganan Stima:
Belinda, Elouisa, Eta, Maria, Sita, Ida, Corine, Carmen, Veronica, demas amistades nan y Gruponan di oracion; "Aliansa di dos Curasonnan di Hesus y Maria" & "Virgen Milagrosa".

Tur cu a stim'e y demas famia:
Vasquez, Everon,Rodriguez, Dirksz, Donata, Dewindt, Acosta, Leest, Bislip, Salomon, Orman, Tromp, Geerman, Dania, Florez, Angela, Baarh, Croes, Hassell, Gamarra, Gomes, Diaz, Wever, Werleman y demas famia nan na Aruba, Venezuela, Hulanda y Curaçao.

Oportunidad pa condolencia: Aurora Funeral Home, dialuna 27 Januari 2025 for di 7:00 PM pa 9:00 PM.
Invitacion pa **acto di entiero** cu lo tuma lugar diamars 28 Januari 2025 na misa Inmaculada Concepcion na Sta Cruz di 9:00 AM pa 11:00 AM y despues lo sali pa Santana Catolico Pastor de Vries.

Disculpa nos si den nos tristesa nos por a lubida un of mas famia.
Enbes di flor of krans lo tin un box di donacion pa un bunita gesto na Wilhelmina Kankerfonds.

Despues di entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"I have fought the good fight, I have finished the race, I have kept the faith." - 2 Timothy 4:7

It is with deep sadness that we announce the passing of our beloved: husband, father, brother, brother-in-law, uncle, cousin, and friend.

Edward Alexander Anderson
Better known as " Andy, Eddy or Adarn"
† April 4, 1950 - † January 18, 2025

The date for the funeral service will be announced later.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

The Lord is my shepherd; I shall not want.
Psalms 23

With deep sorrow we announce the death of

Agatha Patrica Henry
*17-03-1946 - †22-01-2025

Left to mourn are her:
Like sister: Rebecca Bhola

Siblings: Lenore and family in the USA
Lenora and family in the UK
Audrey and family in the USA

Nieces and nephews

Cousins: Constance Ettienne and family in the UK
Grace Peltier and family in the USA
Mary Oleana and family in Aruba
Johnson Warner and family in Aruba
Martin Warner and family in Aruba
Lydia Letang and family in Aruba

Close friends: Marina, Mavis, Celia, Donna, Joan, Mayra, Benjamin family, Marion and Jennette and all family and friends in Potreroweg

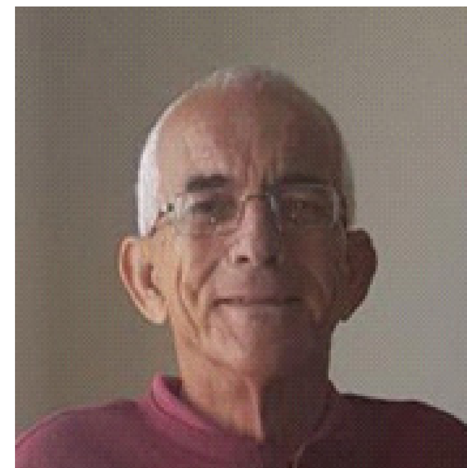
Other families: Henry Warner, Peltier, Ettienne, Oleana, Letang, Roberts, John, Baptist

We like to invite you to the cremation service which will take place on Tuesday, January 28, 2025, from 9:00 to 11:00 am at the Royal Funeral Home.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

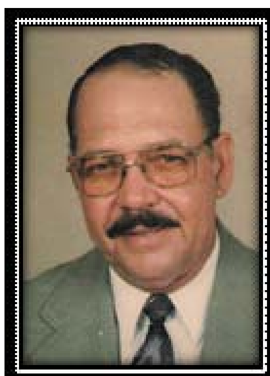
Lucas Dominico Johannes Croes
*24-09-1949 - †23-01-2025

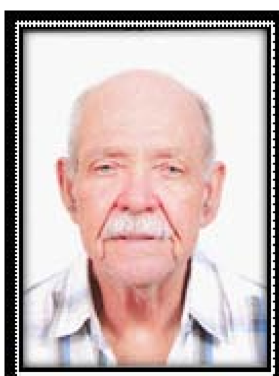
Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Jesus Maria Jose Kock
Mihor conoci como: "Joy"
*02-12-1938 - †22-01-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento inesperadamente di:

John Steve van der Linden
*20-03-1968 - †02-01-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

nos ta anuncia fayecimento di:

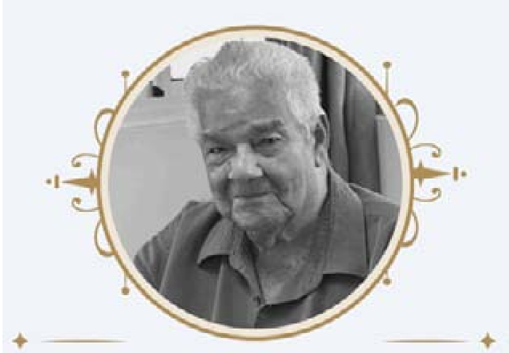
Lucia O. Dirksen
*13-12-1947 - †22-01-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

SEÑOR ta mi Wardador, mi n' tin falta di nada;
Den kunuku di yerba bèrdè E ta pone mi sosegá.

Cu hopi dolor pero cu conforme di boluntad di Dios nos ta anuncia fayecimento

GERARD JOHAN MEYERS
*10 Februari, 1932 - †22 Januari, 2025

Mayor nan:
†Arthur y †Maria Meyers-Martis

Yiunan:
Angelica y Ariel Oliveros-Eisden
Marlon y Fransisca Eisden-Rijk
Geraldina y Edwin Coutinho-Meyers
Edna y Roland Pang-Meyers

Nieta y nieto nan:
Marvelyn, Mellany, Tehara, Josianne, Chelsea, Timothy, John-Morgan, Aaron, Angelina, Maegan, Marlon Jr.

Ruman nan:
†Freddie y Manuela Fredema
†Edna y †Juan Fingal-Meyers
Rina y Gerard Evertse-Ibarra

Subrina y Subrino nan:
Eric, Glenda, Lesly, Sheela, Vernalynne, Verna

Mama di su yiunan: Gladys Peterson

Demas Famia y conocir nan:
Meyers, Martis, Fredema, Fingal, Evertse, Eisden, Peterson, Coutinho, Pang, Oliveros, Rijk, Barkmeyer, Bass, Marquez, Eugenio, Croes, Rasmijn, Gibson, St. Jago, Korsen, Arends, y zusters, amigo y amiganan di Saba.

Nos ta pidi disculpa si den nos tristesa nos por a lubida algun famia of conocir.

Acto di despedida lo tuma lugar dialuna 27 di Januari, 2025 di 9:00 - 11:00 am na Royal Funeral Home. **Cremacion** lo tuma lugar den seno di famia.

Nos ta lamenta pero despues di acto di entiero no ta recibi bishita na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23
nos ta anuncia fayecimento di:

Enrique S. Werleman
*02-03-1938 -
†23-01-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Psalm 91:
Als je bescherming zoekt bij de Allerhoogste God,
ben je zeker helemaal veilig……

Met intens verdriet in ons hart maken wij bekend dat van ons is heengegaan onze lieve zus, tante, en nicht.

Drs. Jeanette Orgine van Vuurden
Beter bekend als Jeanette, Netty of tante Netty
Geboren: 09 November 1954
Overleden: 22 Januari 2025
In leven 1ste Klinisch psycholoog van de PAAZ en oprichter van
van Vuurden Psychology

Namens de diepbedroefde familie:
Ouders:
†Aloico P. "Dudu" van Vuurden
†Rosaline A. "Roosje" van Vuurden-Landvreugd

Broer: †Antonius "Junior" van Vuurden

Zusssen:
Catharina " Cathje" van Vuurden
Yvonne "Onsi" en †Bart van der Putten-van Vuurden

Nichten en Neven: Caron de Kort en kind Javan de Kort, Antonius "Tony" en Radinka van Vuurden-Rasmijn en kinderen Stefano en Suri-Bella van Vuurden, Veronique en Ishmael Nadal- van der Putten en kinderen Isabella en Sofia Nadal, Jeroen van der Putten, Sasha van der Harst

Peetzoon: Jeroen van der Putten

Peetmoeder:
†tante Alba Meyers- Naaldijk en familie

Ex-zwager en Ex- zwageressen:
Roland "Ronnie en Nicomeda de Kort- Croes en kind Giandrick
Maria Teresa Velasco Olarte
Hilma van der Harst

Namens de familie: van Vuurden, Landvreugd, van der Putten, de Kort, Nadal,van der Harst, Olf, Naaldijk, Nierop, Tjon A Meeuw, Angus, Meyers, Siebel, Velasco Olarte, Rasmijn, Wever, van Deutekom, Brooks, ex- collega's van PAAZ en goede kennissen.

Wij bieden onze excuses aan indien wij tijdens onze verdiet iemand vergeten zijn te noemen.

Ter gelegenheid om afscheid te nemen van ons geliefde zal de afscheidsdienst op Woensdag 29 Januari 2025 tussen 9:00am-12:00pm in Aurora Funeral home plaatsvinden.
De Cremantie zal plaats vinden in besloten familie kring.

Gelieve geen rouwbeklag aan huis.

"Señor ta mi wardador,
mi'n tin falta di nada;
Den cunucu di yerba berde,
E ta ponemi sosega.
E ta hibami na awanan tranquil,
pa mi bolbe hanja forsa."

AD PATRES
FUNERAL HOME & CREMATORIUM

Cu imenso tristesa pero conforme cu Dios su boluntad nos ta anuncia fayecemento di

Mirna E. Ammerlaan-Vries
***Naci 26-08-1958 - †Fayece 22-01-2025**
Miho conoci como: Mirna pelukera of the Hairdresser

Na nomber di:
Su casa: Edgar Ammerlaan

Su yiu nan:
Archel Ammerlaan compaña Charissa y yiu nan
Nathalie Janssen-Ammerlaan su casa Niels y yui
Lethisia Boasman Ammerlaan su casa Migelardo y yui nan
Edine Agüero-Ammerlaan su casa Ricardo y yui nan

Su tata y mama: † Joaquin y Dora Vries- Van Putten

Su Ruman nan:
Hubert su casa Martin Heere
Annacelia Vries
Gilbert su casa Joan Vries y famia
Senaida su casa Martin Nannings-Vries y famia
Astrid Vries y famia
Elvis Weert y famia
Cloudytte Weert y famia
Zelaida Lau A Kiem- Weert y famia
Joaquina Poterson y famia

Su Mihor amiga: Ligia Geerman Richardson y famia.

Tanta nan y omo:
Norma Vries
Celia Vries
Leoncio van Putten y casa Carmen

Primo y prima nan:
Laveist, Quandt, van Putten, Lane, Vries, Kapitein (Na Aruba, Hulanda y Boneiro)

Su pastor di Iglesia famia di Dios
Norman Benjamin y famia. Liderazgo di iglesia y tur su ruman nan den Cristo.

Su bon Bisiña nan:
Famia Antonie
Famia Pietersz
Famia Craane
Famia Mathilda
Y tur otro bisiña nan

Tur demas conoci y amistad nan
Tur demas famia (Aruba, Corsou y Hulanda)
Ammerlaan, Vries, Janssen, Boasman, Agüero, van Putten, Weert, lau-a-kiem, Poterson, Lane, Laveist, Quandt, Kapitein, Wilson, Maxwell, Every, Mathilda, Bernabela, Koolman, Temmen, Silliё

Preferibel bin bisti na color alegre.

Oportunidad pa condolencia cu lo tuma luga
Dialuna, 27 di januari 2025
Na Ad Patres Funeral Home & Crematorium na San Nicolas.
For di 7:00 pm pa 9:00 pm.

E acto di entiero lo tuma luga
Diamars, 28 di januari 2025
Na Ad Patres Funeral Home & Crematorium na San Nicolas.
For di 2:00 pm pa 4:00 pm.
Cremacion lo tuma luga den ceno familiar.

Disculpa nos si den nos momento di tristeza nos por a lubida un of otro famia y/of amistad nan.
Despues di entiero no ta ricibi bisita di condolencia na cas na famianan di e fayecida.

Staff y personal di Ad Patres Funeral Home & Crematorium ta extende nos mas profundo condolencia na famia di e fayecida.

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord (close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Central :	San Nicolas:
Tel. 585 1965	Tel. 584 5712

EMERGENCIA	911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Resultado Sorteo
Januari 24

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
8120	6460	2501	9175
4856	1850	SUPER5	5426
8172	7472	-	5691

MERDIA	ANOCHI
CATOCHI	CATOCHI
Sorteo # 4517	Sorteo # 8457
0692	0398
2839	6524
2914	0425
MULTI-X	MULTI-X
X2	X2
BIG 4	BIG 4
Sorteo # 4517	Sorteo # 7501
1601	5040
MULTI-X	MULTI-X
FP	X2
1OFF	1OFF
Sorteo # 2573	Sorteo # 2206
3402	4465
ZODIAC	ZODIAC
Sorteo # 4517	Sorteo # 6260
0697	9988
Geminis	Acuario
LUCKY 3	LUCKY 3
Sorteo # 1391	Sorteo # 1190
354	050
MULTI-X	MULTI-X
FP	X2

LOTTO 5

Sorteo #	Joker	Letter
0 x Jackpot	Proximo Jackpot	
0 x Match 4+	240.000,-	
0 x Match 4		
0 x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA — 04-10-11-12-21

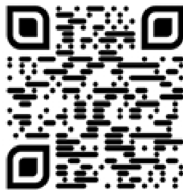
Sorteo # 6723	Proximo Jackpot
0 x Jackpot	52.000,-
13 x Match 4	
309 x Afl 8,00	

MINI MEGA — 02-07-13-24

Sorteo # 1735	Mega Ball 03
0 x Jackpot	Proximo Jackpot
2 x match 4	800.000,-
19 x Afl. 500,00	
227 x Afl 50.00	
328 x Afl.15,00	

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 1.250.000,-**

KORSOU
Sorteo #

Diferente actividad pa Dia di Betico

En conexion cu Dia di Betico awe, lo tin varios actividad pa Pueblo disfruta di dje. Esakinan ta lo siguiente:

- Acto Protocolar—Plaza Betico Croes—9'or pa 19:30 di mainta
- Bike Tour—Centro di Playa Pabao—9'or di mainta pa 12'or di merdia
- Art From the Heart—Banda di O'Neil Kitchen—9:30-14:30
- Exposicion—Archivo Nacional Aruba—10:00-14:00
- Charla, Tayer, Expo y F&B—Museu Arqueologico Nacional Aruba—10:00-15:00
- Koffiemorgen y Cuminda Crioyo—Cede di MEP—10:00-15:00
- Vlooienmarkt—Club Caquetio Paradera—10:00-16:00
- Cuminda Crioyo—Centro di Bario y Deportivo Dakota—12:00-15:00
- Competencia di Salsa (Beginners)—Club Caquetio Paradera—14:00-15:00
- Weganan Popular—Plaza Deto Varis, Kas Ariba-Don Flip Racing—14:00-20:00
- Copa Betico Croes 2025 (Baseball)—C.B.T.I—16:00-20:30
- Copa Betico Croes 2025 (Futbol)—Centro Deportivo Frans Figaroa—19:00
- Celebra y Conmemora Betico Croes—Renaissance Market Place—18:00-22:00
- Fiesta Tipico Dia di Betico—Hadrey di Fausti—18:00-23:00
- Lexus Car Meet & Cruise—KVK Parking Lot Eagle Beach—10:00
- Rincon Boys, DJ Gordon—Centro di Bario Dakota—12:00-17:00
- Grupo di Betico—Renaissance Market Place—20:00

Accidente dilanti Napa na Santa Cruz pa un chauffeur cu a brake y pone signlight laat

Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente banda di Napa na Santa Cruz, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

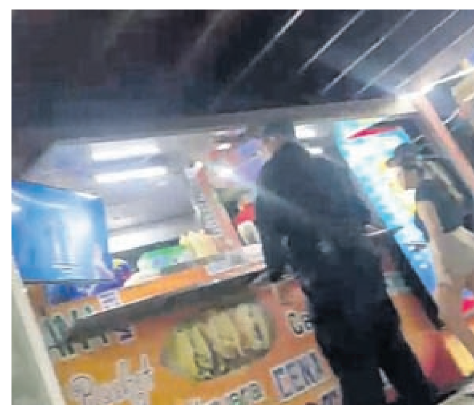

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un aki ta trata di un accidente unda un auto a brake diripiente y e chauffeur di e Yaris 2 auto su tras no bay dal tras di e Galant mand'e dilanti y pa no dal tras di esun su dilanti el a maniobra y baha caminda pa evita otro impacto. Den e Galant tabata tin un cacho tambe cu a sali ileso pero cu a keda basta spanta. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Guarda Nos Costa cu accionnan relampago den oranan di anochi

Diahuebs anochi Guarda Nos Costa a bolbe subi caya pa asina atrapa indocumentadonan trahando den oranan di anochi na e food trucknan.

Nan a bishita varios lugar y a detene varios ilegal como tambe indocumentadonan. E razzianan aki lo continua despues di cu a descubri e gran cantidad di stranheronan cu ta bini nos isla y ta keda ilegalmente.

Chauffeur bao influencia a bay dal na e vangrails te cu wiel a kita completo

Diabierna madruga a drenta informe di un accidente Sabana Liber, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin haya un auto cu un banda di wiel ful kibra. Polis a compronde cu e lo a baha for di caminda y a bay dal na e vangrails ocasionando daño na e taira banda robes. Ora polis a test e chauffeur a bin resulta cu e ta bao influencia y nan a deten'e. Na yegada di e vehiculonan di transporte a bay cu e chauffeur na warda di polis.

Merca: Departamento di Estado ta para fondo nobo pa casi tur programa di ayudo Mericano den exterior

(AP)—E Departamento di Estado a ordena un paro diabierna riba fondo nobo pa casi tur asistencia Mericano den exterior, cu excepcionnan pa programanan alimentario emergente y ayudo militar pa Isrel y Egipto.

E orden a menasa un paro rapido pa hopi di e biyones di dollar den proyectonan global funda pa Merca pa sostene salubridad, educacion, desaroyo, entrenamento laboral, anticorupcion, asistencia di seguridad y otro esfuersonan.

Merca ta provee mas ayudo den exterior globalmente compara cu otro paisnan, cu un presupuesto di aproximadamente 60 biyon dollar den 2023, of aproximadamente 1% di Merca su presupuesto nacional. E orden di e secretario di estado, Merco Rubio, ta salta specificamente programanan alimentario emergente, manera esnan yudando den e alimentacion di miyones di hende den un hambruna na Sudan.
E orden ta detaya e ehecucion di e orden ehecutivo di presidente Donald Trump firma dialuna. Pero e orden diabierna ta specialmente desapuntante pa oficialnan humanitario por medio di no inclui excepcionnan specifico pa programanan importante di salud, manera programanan clinico y di inmunisacion.

Algun organisacion di ayudo tabata interpretando e directiva como un orden inmediato di paro pa trabao global funda pa Merca, segun un ex-oficial mayor di e Agencia Mericano pa Desaroyo Internacional a bisa. Hopi lo probablemente para e operacionnan inmediatamente pa asina no aumenta mas costo, e oficial a bisa.

Pa suspende e fondo "por tin consecuencia cu por resulta den morto" pa muchanan y famianan rond mundo, segun Abby Maxman, hefe di Oxfam America. "Por medio di suspende asistencia di desaroyo den exterior, cual ta sostene hende basa riba nan necesidad, no ta importa politica," Maxman a bisa den un declaracion.

Na e Organisacion di Nacionnan Uni, vocero suplente Farhan Haq a bisa: "Esakinan ta decisionnan bilateral pero asina mes nos ta anticipa cu e nacionnan cu tin e capacidad, pa funda asistencia di desaroyo."
Mientras cu e orden di Rubio ta exonera asistencia militar pa aliadonan Israel y Egipto, no tabatin ningun indicacion di un decision similar pa permiti asistencia militar Mericano pa Ucrania.

E administracion di Biden a pusha ayudo militar pa Ucrania afo prome cu el a sali for di oficina pa via di e duda si Trump lo continua cune. Pero ainda tin aproximadamente 3.85 biyon dollar den fondo congresionalmente autorisa pa cualkier envio di arma pa Ucrania y awor esaki ta keda den man di Trump pa dicidi si e kier gast'e of no.

E congelacion di fondo ta cuminsa implementacion di un promesa for di Trump y otro Republicano pa aborda e programanan di ayudo Mericano. Representante Republicano di Florida, Brian Mast, e presidente nobo di e Comite di Asunto Exterior di House, a priminti e siman aki cu Republicanonan lo cuestiona "tur dollar y tur diplomaat" den e presupuesto di e Departamento di Estado pa sigura cu nan ta cumpli cu nan standard.

E congelacion tabata necesario pa sigura cu "apropiacion no ser ripiti, ta efectivo, y ta consistencia cu e politica den exterior di presidente Trump," e orden a declara. Dentro di e proxim luna, ta anticipa cu e standardnan pa un evaluacion pa tur asistencia den exterior lo ser completa cu un rapport cu lo ser produci pa Rubio haci recomendacionnan pa e presidente.

Minister di Interior di Italia ta bisa el a deporta lider di guera Libio pa motibo cu e tabata posee un "peliger"

(AP) - Italia a deporta un lider di guera Libio busca pa International Criminal Court a causa di preocupacionnan di seguridad, minister di Interior di Italia a splica na autoridadnan diahuebs den e gobierno su prome comentario oficial tocante su decision di deporta e sospechoso y no entrega su persona.

Minister di Interior Matteo Piantedosi a señala pregunta na e autoridadnan di oposicion durante e sesion di Senado dos dia despues cu Ossama Anjiem, tambe conoci como Ossama al-MAsri, a ser hiba den avion di gobierno back pa Tripoli, unda el a ricibi e bon bini di un heroe.

Al-Masri a keda repatria na Tripoli pa "motibonan di seguridad urgente, cu mi ordo di expulsion, den bista di e peliger cu e suheto a posee," Piantedosi a conta Senado. El a nenga duna mas detaye, citando cu e lo dirigi su mes na autoridadnan den e siman binidero.
Senadornan a expresa disgusto cu Italia a ignora su obligacionnan cu corte criminal na Hulanda di entrega e sospechosonan criminal. Nan a ripiti yamado pa Premier Giorgia Meloni responde na e legisladornan su preguntanan den un sesion habri.

E ordo di detencion di ICC a acusa al-Masri di crimennan di guera y crimennan contra humanidad cometi den e prison Mitiga na Libia cuminsando den 2015 cu ta castigabel cu bida den prizon.

ICC a bisa cu e ta acusa di asesinato, tortura, violacion y violencia sexual. El a bisa cu e ordo a ser transimiti na estadonan miembro riba diasabra, incluyendo Italia, cu e corte tambe a provee informacion cu el a drenta Europa. E corte a bisa cu el a recorda Italia na e momento di tuma contacto "sin atraso" si e enkontra cualkier problema den coopera cu e ordo di detencion.

Sinembargo Roma su corte di apelacion a duna ordo pa libera al-Masri diahuebs y a mand'e Libia manera a reporta anteriormente. Italia tin lasonan cercano na e gobierno den Tripoli, riba cual e ta depende pa patruya su costanan y preveni cu olanan di migrante for di bay. Cualkier huicio den Den Haag di al-Masri por causa atencion indesea na Italia su politicanan di migracion y su sosten di e warda costa di Libia, cual e tin tempo ta financia pa preveni cu migrantenan sali.

Gruponan di derechonan humano a documenta abusonan grandi di e facilidadnan di detencion di Libia unda e migrantenan ta deteni y a acusa Italia di ta complice den e maltrato cu nan ta sufri na e sitio.

Lider di oposicion Aleman ta plania proposicionnan di migracion na parlamento prome cu eleccion

(AP) - Alemania su lider den oposicion a bia diabierna cu su partido lo trece mas mocion pa fortalece e politica di migracion na parlamento proximo siman den un di su ultimo sesionnan prome cu e pais su eleccion, un movida riesgoso si nan bay voto y aproba cu e sosten di un partido derechista.

Friedrich Merz, ken su sindicato centro-derechista ta lidera e encuestanan prome cu Alemanai su eleccion di dia 23 di februari, a priminti diahuebs di prohibi hende drenta e pais sin e documentonan adecua y pa aumenta deportacion si e keda elegi como canciyer. E comentarionan aki ta bini despues di e atake di cuchiu na Aschaffenburg pa un solicitante di asilo rechasa, cual a laga un homber y un mucha di 2 aña morto.

Riba diabierna, el a bisa cu Union lo trece mocion na parlamento proximo siman "cu ta coresponde solamente na nos conviccion" y a agrega cu "nos lo introduci nan independientemente di ken aproba nan."

Esaki potencialmente ta laga Merz habri pa acusacionnan di kibra promesanan di hopi tempo pa traha directa o indirectamente cu ultra derecha y y anti-inmigracion Alternative for Germany of AfD. E partido ta hayando resultado fuerte y tin hopi tempo ta pidi Union bandona e "firewall' cu e y otro partidonan comun a priminti mantene contra dje.

Merz a bisa cu e posicion aki contra AfD ta keda cla y su partido no lo aproba cualkier mocion di AfD, no lo drenta gobierno ni tampoco lo negocia cune riba cualkier mocion. Su bloke a insisti cu e ta pidiendo voto di otro partidonan.

Merz no a specifica exactamente kico lo tin den e proposicionnan. Mocionnan por urgi e gobierno of parlamento tuma accion pero no tin hopi peso.

E no ta cla si cualkier voto lo tuma luga prome cu eleccion. Mocionnan y propocicionnan usualmente tin 3 sesion prome cu e legisladornan cuminsa voto, un proceso cu tipicamente ta dura simannan largo y por keda corta solamente cu un voto di dos tercer mayoria.

E secretario general di Canciyer Olaf Scholz su centro-iskierdista Social Democrats a adverti di un "posibel kiebro politico."

Matthias Miersch a conta agencia di noticia Aleman dpa cu tabatin un consenso entre e partidonan simannan pasa cu ningun ley cu tin voto di AfD mester keda acepta, sinembargo "aparentemente Friedrich Merz awo ta terminando e consenso aki y no solamente kibrando e 'firewall' sino mandando un señal desastroso tambe."

Feliz Dia di Betico!

"E felicidad cu mi ta desea pa mi propio yuinan, ta e felicidad cu mi ta desea pa henter pueblo di Aruba!"

- Gilberto François Croes

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 25 januari 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Mogelijke impasse bij de vorming van de regering

Pagina 3

Heeft SMAC Aruba's carnaval van smaak beroofd?

Pagina 4

Aantal parasols bij nieuw hotel zorgt voor onvrede in de gemeenschap

Pagina 6

Nog geen regering...*En om goede redenen...?*

De meeste media hebben recentelijk hun ongerustheid geuit over de trage onderhandelingen om tot een nieuw coalitiekabinet te komen tussen de betrokken partijen. Maar moet dit nu reden tot ongerustheid zijn? Heel snel tot een akkoord komen om aan de nieuwe regering te beginnen kan op zich ook een 'recipe for disaster' zijn, daarvan zijn genoeg voorbeelden.

Naar onze mening zijn er echter ook andere redenen die kunnen verklaren dat de partijen meer tijd nodig hebben om tot elkaar te komen; op diverse thema's liggen de standpunten van partijen nog ver uiteen. Sommige van die thema's zijn ook onderwerp van bespreking geweest in onze publicaties.

Wij hebben bijvoorbeeld de kwestie van de wet op het financieel toezicht naar voren gebracht, waarbij de inhoud van de lokale wet zou moeten verhuizen naar een rijkswet, zoals in principe ook met Nederland is afgesproken door het vertrekkende kabinet. Dat is dan het akkoord met Nederland, maar hier in Aruba zelf blijven we het verzet zien tegen de rijkswet bij beide grote partijen, zowel de vertrekkende als de mogelijk volgende grote leidende partij in de te vormen coalitieregering. Dit maakt dat de volgende kandidaat voor de post van de kleine partner in het kabinet voor een dilemma wordt gesteld: het kiezen voor een partner die op zo'n belangrijk onderdeel diens verzet tegen de rijkswet handhaaft zou een hachelijk begin betekenen, zeker als we in aanmerking nemen dat tegen mei van dit jaar Nederland verwacht een duidelijk en definitief antwoord van Aruba te hebben. Je kunt geen coalitie gaan vormen door nu een halfzachte positie in te nemen over deze kwestie, als je binnen een paar maanden je kabinet hopeloos schipbreuk zult zien lijden, wanneer de coalitiegenoten tegengestelde posities innemen op dit punt. De enige oplossing is dat het nieuwe kabinet akkoord gaat met de invoering van de rijkswet en het overleg met Nederland voortzet over de details die nog niet zijn ingevuld. Het andere uiterste, dat de kleine partij diens steun aan de invoering van een rijkswet laat varen, zien we niet als reële mogelijkheid, daar dit zou betekenen dat men alle geloofwaardigheid, die nu is opgebouwd in de recente verkiezingen, onmiddellijk zou verliezen.

Een mogelijk alternatief is dat de grote partij de oppositie tegen de rijkswet laat varen, met de wetenschap dat in de Staten een grote meerderheid aanwezig is, van zowel de christendemocratische als de sociaaldemocratische partij, die nimmer voorstander zijn geweest van de rijkswet financieel toezicht, om goedkeuring tegen te houden. Dat heeft wel tot gevolg dat een rijkswet financieel toezicht, zeker een consensuswet, net zoals dat van meet af aan het geval was en in de laatste jaren ook steeds duidelijker is geworden, een vrome wens blijft. En omdat opeenvolgende Nederlandse regeringen, van diverse signatuur, de invoering van een rijkswet via andere wegen niet aangedurfd hebben, kan het best zo zijn dat we nu nog voor langere tijd een lokale toezichtwet zullen hebben, waarbij onze regeerders alle – financiële – consequenties voor lief zullen nemen, inclusief de rentevoordelen die we mislopen door het niet aanvaarden van het Nederlandse voorstel.

Maar er zijn nog meer problemen die te maken hebben met de relatie met Nederland. De staatssecretaris voor Koninkrijkszaken heeft in de communicatie met de Tweede Kamer gewezen op de verbeteringen in het ambtelijk apparaat op de eilanden die men hoopt te verwezenlijken, die naar verwachting meer garanties tegen corruptie bieden. Daarbij wordt niet zozeer gesproken van de 'kleine' corruptie maar eerder van de 'grote' corruptie, uitgerekend onder diegenen die de bewakers zouden moeten zijn van de integriteit. Dat is het verschijnsel dat - terecht – de Nederlandse parlementariërs de meeste zorgen baart, gezien de rij van opeenvolgende ministers die in onzachte aanraking met justitie zijn gekomen vanwege hun crimineel gedrag.

In deze context gezien kan men zich afvragen wat de bewuste en goedwillende burger wel niet moet denken van een partij die al meerdere ministers in justitiële handen heeft zien belanden, maar nooit één woord heeft geuit tegen deze ontoelaatbare praktijken. Nog erger, men bestond het om feest te vieren samen met een van hen, omdat het eerste vonnis 'maar één jaar gevangenisstraf' betrof. Daarna kwam de koude douche toen het Hof van Justitie de oorspronkelijke eis van het Openbaar Ministerie van 4 jaar wel honoreerde. Welnu, uitgerekend een van de leden die de partij had verlaten vanwege deze toestanden en onafhankelijk Statenlid was geworden, moet nu plannen gaan maken voor de verbetering van de administratieve processen binnen de overheid, met diezelfde partij die kennelijk niet in staat is om te erkennen dat men intern een groot probleem heeft met de te grote tolerantie ten opzichte van corruptie?

Met deze vraagtekens die de formatiepogingen omringen is de zaak nog niet gedaan. Men moet ook nog de mogelijkheid in ogenschouw nemen van een coalitie met de andere grote partij, als deze poging nu mislukt. Hier zijn de omstandigheden niet veel gunstiger. Wat de genoemde rijkswet betreft is het inderdaad zo dat de vertrekkende premier al getekend heeft voor die rijkswet, maar eenieder met twee stuivers gezond verstand kan aanvoelen dat het de bedoeling is om de loopgravenoorlog tegen de wet voort te zetten, die de relatie met Nederland heeft gekenmerkt sinds 2017 en nog sterker in en na de coronacrisis. We kunnen nu weer de optie gaan zien van een jawoord aan Nederland als regering, terwijl in het parlement in Aruba welke poging ook om de wet erdoor te krijgen wordt gefrustreerd, met de steun van de andere grote partij. Wat we nu krijgen is de situatie waarin de kleine coalitie-kandidaat, hoeveel electoraal succes men ook heeft mogen hebben, nu de grenzen ziet van hun wensen, om de simpele reden dat men moet kiezen tussen twee grotere partners, die heel goed weten wat er voor hen op het spel staat: of de oppositie in, of vier jaar van het verdelen van privileges en topposities onder hun aanhangers. We wachten geduldig af wat er gaat gebeuren; er is een demissionair kabinet voor de lopende zaken...

Otmar Oduber veroordeeld voor fraude, poging tot fraude en misbruik van zijn positie

Gisterenmiddag heeft de Rechtbank van Eerste Aanleg haar vonnis uitgesproken in de Flamingo-zaak. De huidige parlementariër en fractievoorzitter van de PPA, Otmar Oduber, die de hoofdverdachte in deze zaak is, werd schuldig bevonden.

Na de uitspraak gaf Openbaar Ministerie Patrick van der Biezen een verklaring af aan de pers, waarin hij uitlegde dat Oduber beschuldigd werd van verschillende strafbare feiten. Er waren in totaal vijf aanklachten, die betrekking hadden op verschillende zaken, waaronder fraude, verduistering en misbruik van zijn macht als minister destijds. De rechtbank gaf aan dat het wettelijk en overtuigend bewezen was dat Oduber fraude had gepleegd. De rechtbank verklaarde ook dat zij het fraudebewijs in de zaak betreffende de grondlevering in Malmok en de zaak van schijnwerknemers heeft kunnen vaststellen.
Aan de andere kant waren er bepaalde beschuldigingen waarvoor er vrijspraak was in deze zaak, zoals die met betrekking tot Oduber's zoon en mevrouw Esser.
Openbaar Ministerie van der Biezen ging verder en legde uit dat de verdediging van Oduber verschillende punten had aangevoerd, waarbij werd beweerd dat het OM, Landsrecherche en BCI documenten hadden vervalst, documenten hadden achtergehouden en valse rapporten hadden opgesteld. De rechtbank legde uit dat dit alles was verworpen, en het werd zelfs gesteld dat er geen ondersteuning in het dossier was om deze beweringen van de verdediging te ondersteunen.
Wat betreft de uitspraak legde de officier van justitie uit dat de rechtbank deze als passend beschouwde, wat hij benadrukte als anders dan de oorspronkelijke houding van het OM. Gebaseerd op al het bewijs werd Oduber veroordeeld tot 365 dagen gevangenisstraf, waarvan 319 dagen voorwaardelijk, en een proeftijd van drie jaar. Dit betekent dat 46 dagen, die hij al heeft doorgebracht, als onvoorwaardelijke gevangenisstraf zullen worden beschouwd.

Dit betekent dat Oduber niet naar KIA hoeft te gaan.

Naast de gevangenisstraf oordeelde de rechtbank ook dat Oduber 240 uur maatschappelijke dienstverlening moet verrichten. Als hij deze niet voltooit, zal hij een extra 120 dagen gevangenisstraf krijgen. De rechtbank bepaalde ook dat Oduber een straf moet ondergaan, die het OM ook had aangevraagd, die zijn recht om in een openbare functie als ambtenaar te werken intrekt, en ook zijn recht om te stemmen in verkiezingen binnen de Arubaanse gemeenschap voor een periode van drie jaar.
Officier van justitie Van der Biezen benadrukte dat het vonnis in de Flamingo-zaak wederom bevestigt, zoals de rechtbank verklaarde en het OM ook in zijn verzoek presenteerde, dat zaken als deze wantrouwen onder het publiek veroorzaken.
Ten slotte gaf Van der Biezen aan dat het OM nu het vonnis moet evalueren en bestuderen om een beslissing te nemen over het al dan niet in beroep gaan tegen de uitspraak die gisterenmiddag is gedaan. Oduber gaf aan dat hij de situatie zal evalueren en met zijn team en familie zal overleggen over de volgende stap, of hij in beroep zal gaan of niet.
Hij legde uit dat zijn positie in het parlement ook afhankelijk is van de situatie. Hij benadrukte dat hij een persoon is die altijd bij zijn woord blijft, en afhankelijk van de beslissingen die hij neemt, zal hij met de PPA-partij overleggen. Voor de uitspraak had hij als parlementariër met de partij gesproken, maar nu, met deze uitspraak, zal hij opnieuw naar de partij gaan om te beslissen wat de volgende stap zal zijn, afhankelijk van wat zij besluiten.
"Ik blijf van mening dat, ongeacht de veroordeling of straf, ik geloof dat we in het parlement, als we respect voor deze instelling willen tonen, bij onszelf moeten beginnen. Dat is de politieke verandering waar we naar op zoek zijn," benadrukte hij.

Mogelijke impasse bij de vorming van de regering;

Gebrek aan informatie blijft zorgwekkend

Het proces van de regeringsvorming is aan de gang, maar zoals eerder al werd gepubliceerd door Bon Dia Aruba, blijft het gebrek aan informatie hierover een punt van zorg binnen de gemeenschap. Recentelijk meldde een lokaal nieuwsmedium dat het proces van de regeringsvorming vast zou zijn gelopen en dat de partijen niet in staat zouden zijn om een akkoord te bereiken. Gerlien Croes, leider van de partij Futuro en mede-formateur, reageerde verrast op deze berichten.

Volgens informatie die zowel in de media als op sociale netwerken circuleert, zou het regeringsvormingsproces tussen de partijen AVP en Futuro vastgelopen zijn, en zou de partij AVP de partij Futuro een ultimatum van 48 uur hebben gegeven om van gedachten te veranderen.

Via een publicatie op zijn officiële Facebook-pagina gaf Gerlien Croes aan dat Futuro zich inderdaad in een onderhandelingsproces met de partij AVP bevindt, maar benadrukte dat zijn partij nooit een ultimatum van AVP had ontvangen.

“Dinsdag jongstleden had Futuro een officiële fysieke bijeenkomst met het onderhandelingsteam van de AVP, en op woensdag hadden we telefonisch contact. Tot nu toe heeft de AVP of de heer Eman ons op geen enkel moment geïnformeerd of bevestigd dat er een ultimatum was gegeven aan Futuro of dat er sprake zou zijn van een impasse,” zei Croes.

Croes voegde eraan toe dat Futuro op dit moment de berichten in de media nauwlettend volgt, maar benadrukte dat de partij altijd de voorkeur geeft aan professionele communicatie via de officiële communicatielijnen.

"We blijven ons voorbereiden om aan de onderhandelingstafel te blijven zitten, zoals beide partijen officieel belast zijn met het vormen van de regering van Aruba. We wachten op bevestiging of rectificatie van de publieke berichten," concludeerde hij zijn post.

Einde december hadden de partijen AVP en Futuro een verklaring van intentie ondertekend om samen een nieuwe regering te vormen. De procesbegeleider, mevrouw Tisa LaSorte, bracht haar eindrapport uit aan de Gouverneur van Aruba, Alfonso Boekhoudt, waarin zij concludeerde dat de partijen AVP en Futuro gezamenlijk een coalitie wilden vormen.

Op basis van de bevindingen van haar onderzoek, waarbij ze ook bijeenkomsten met partijleiders had gehad die een zetel hadden gekregen tijdens de parlementsverkiezingen op 6 december, concludeerde LaSorte dat de partijen Futuro en AVP bereid waren om een coalitie te vormen en een verklaring van intentie hadden ondertekend.

Op 14 januari benoemde de Gouverneur van Aruba officieel Gerlien Croes en Mike Eman als formateurs en gaf hen de taak om een stabiel kabinet te vormen dat het vertrouwen geniet van de fracties van AVP en Futuro in het Parlement en dat bestaat uit mensen die in staat en bereid zijn om een solide financieel-economisch beleid uit te voeren, met aandacht voor de kosten van levensonderhoud op Aruba.

Een belangrijk onderdeel van deze taak is het sluiten van een regeerakkoord tussen AVP en Futuro en de verdeling van de ministeriële portefeuilles in het nieuwe kabinet. Bovendien moet de geschiktheid van kandidaten voor minister- en minister plenipotentiariërfuncties vooraf worden beoordeeld op basis van de vereisten en procedures die zijn vastgelegd in de "Landsverordening integriteit ministers".

Het is nu bijna twee weken geleden dat Eman en Croes officieel belast werden met de taak om het proces van onderhandelingen te starten. Gedurende deze twee weken was er weinig nieuws over het proces van regeringsvorming, wat zowel de burgers als de politici van Aruba zorgen baarde.

Geruchten die circuleerden gaven aan dat er een impasse was ontstaan tussen de partijen vanwege het feit dat Gerlien Croes van Futuro voorstelde om het aantal ministeries te reduceren tot zeven, terwijl AVP vasthield aan het oorspronkelijke aantal van negen ministeries.

Volgens de laatste verklaring van Croes heeft de partij AVP niet bevestigd dat er een impasse was, en blijft Futuro zich voorbereiden om door te gaan met de onderhandelingen.

De details van het proces blijven onduidelijk, en de gemeenschap van Aruba heeft hoge verwachtingen van de vorming van de nieuwe regering. Het gebrek aan informatie creëert onzekerheid over de toekomst van de regeringsvorming.

Sommige burgers vragen zich af of de partijen uiteindelijk tot een akkoord zullen komen en een coalitie zullen vormen, hoe sterk deze coalitie zal zijn en hoe lang deze zal duren als er vanaf het begin al communicatieproblemen en een gebrek aan besluitvorming zijn.

Onze kust en zee...*Wederom in het nieuws...*

Aruba maakt voor de zoveelste keer mee dat openbaar terrein aan de kust wordt ingepikt door een hotelbedrijf, dat op deze wijze de toegang tot het – openbare – strand bemoeilijkt voor het publiek in het algemeen, waardoor men niet het wettelijke recht tot toegang kan uitoefenen. De vraag is of men zou moeten wachten op de betrokken autoriteiten die iets zouden moeten ondernemen; daarop is geen enkele garantie. Maar, er zijn ook andere manieren op een dergelijke zaak te regelen.

Meer dan vijftig jaar geleden deed zich een vergelijkbaar probleem voor als nu speelt bij het nieuwe St Regis hotel. Indertijd vond het management van het toenmalige Aruba Caribbean Hotel het een goed idee om hun terrein af te bakenen met hekwerk dat zelfs tot in het water doorliep. Dit met het duidelijke doel om de doorgang van personen, die niet hun gasten waren, te beletten. Het experiment was niet van lange duur; mensen gingen toch het water in en om het hek heen en bovendien maakte een aantal jongeren er een sport van om over het hek te klimmen, waardoor dit in betrekkelijk korte tijd verzwakte en bijna omviel. Een aantal confrontaties van die jongeren met de bewaking van het hotel, die de orders van hun management wilden uitvoeren, droeg niet bij tot een aangename sfeer en dit heeft mogelijk ertoe geleid dat het management steun ging zoeken bij de overheid, in de veronderstelling dat men wel het recht zou hebben om de doorgang van anderen te beletten. Men kwam van een koude kermis thuis toen men te verstaan kreeg dat men zich aan de wettelijke voorschriften had te houden, namelijk dat het openbare gedeelte van het strand vrij moest blijven. Dat betrof de grond tussen het water en vanaf de hoogwaterlijn tien meter landinwaarts. Het hotel besloot niet veel later om het hek helemaal weg te halen en vandaag de dag zijn er wellicht weinig mensen die zich dit voorval herinneren.

Als onze informatie klopt, geldt deze regel nog steeds. Als het hotel in het huidige geval van mening is dat men het recht heeft om parasols vast op het openbaar terrein te plaatsen, dan is dat verkeerd en een persoon, die geen gast van het hotel is, of het nu een inwoner of toerist betreft, kan gerust daar plaats nemen want men bevindt zich niet op het terrein van het hotel. Uiteraard hebben wij, als vredelievende personen, niet die ervaring uit een ver verleden teruggehaald als uitnodiging tot minder aangename incidenten en de beste manier om dit te voorkomen is dat de betrokken autoriteiten het heft in handen nemen en de kwestie regelen zoals de wettelijke regels dat voorschrijven. Anders moet men er niet van opkijken dat er burgers zijn die toch gebruik zullen maken van hun recht, met alle gevolgen van dien...

Onze kust en zee hebben ook in een ander opzicht onze aandacht getrokken. We hebben kennis genomen van het verslag van de demissionaire minister belast met natuurbeheer, waarin hij steun verleent aan een verzekering voor onze vissers, die in het geval van een natuurramp hun investeringen kunnen verliezen in het materiaal en uitrusting om hun economische activiteit te kunnen uitoefenen. We denken dat het een mooi initiatief zou kunnen zijn, maar we hebben wel een andere mening over hoe de zaak aangepakt moet worden. Om te beginnen lijkt het ons noodzakelijk dat de bewindsman zijn prioriteiten beter definieert. Er zijn diverse taken op het terrein van natuur- en milieubeheer die veel belangrijker zijn en het zou goed zijn als hij zich sterk zou maken voor de overname van die prioriteiten door de inkomende regering. Het komt ons vreemd voor dat de minister zelf het National Climate Resilience Council of Aruba noemt, een raad die afgelopen jaar is ingesteld, heel laat maar goed, beter laat dan nooit, maar stelt het werk van die raad niet als prioriteit nummer één. En waarom zou dat moeten? Omdat Aruba een instelling ontbeert die een professioneel team heeft dat gegevens verzamelt en analyseert van uiteenlopende aard, zodat we een idee kunnen hebben in welke staat onze natuur en milieu verkeren en wat de prioriteiten zijn die onmiddellijk dienen te worden aangepakt. Om dit nog specifieker te stellen: hebben we gegevens, van een aantal jaren, van welke de gebieden zijn die het meest te lijden hebben van verwoesting en achteruitgang, zowel aan land als in de zee? Zoals de uitdrukking luidt: “meten is weten.” Als er geen objectieve gegevens van diverse aard voorhanden zijn, dan blijft men steken in lofwaardig werk dat ons niet helpt om verder te komen dan het waarschuwend vingertje dat af en toe omhooggaat, waardoor we blijven steken in de fase van ‘goede intenties’.

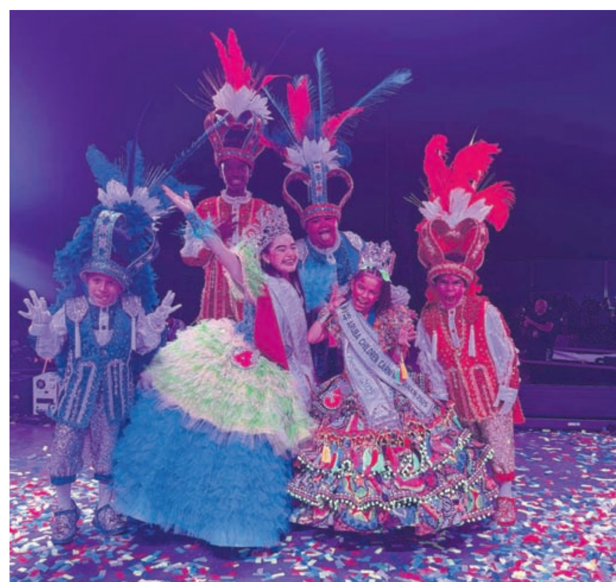
En hopelijk kan men, als we dit soort informatie hebben, dit ook delen met de gemeenschap, zelfs als het negatief nieuws betreft. We kunnen nu een reactie verwachten dat men dat uiteraard belangrijk vindt, maar het moet duidelijk gesteld worden dat dit niet de praktijk is die onze politici, ongeacht hun politieke kleur, tot nu toe gebezigd hebben. Het verborgen houden van dit soort informatie heeft altijd de boventoon gevoerd en slechts in enkele gevallen zijn er bewuste burgers geweest die hebben besloten om de zo beleden geheimzinnigheid van de overheid te doorbreken. Een voorbeeld hiervan is het rapport over de bijna complete uitroeiing van de karko-schelp aan de westkust van Aruba, die onze redactie bereikte omdat een moedig persoon besloten had dat het te bar werd met de overdreven geheimhouding binnen de overheid.

Om tenslotte terug te komen op de kwestie van een verzekering voor de vissers; er bestaan bepaalde risico’s die de overheid op zich neemt omdat het niet mogelijk is om die door de private sector, verzekeringsmaatschappijen dus, te laten opnemen. In dit geval kunnen we zien dat, als het gaat om een natuurramp die de vissers zwaar zou treffen, het zeer waarschijnlijk is dat andere burgers ook zwaar worden getroffen. We betwijfelen of welke regering ook op dit moment erop zit te wachten om dit soort scenario’s te gaan bespreken, en als het moet, dan ook nog uitsluitend in een veel bredere context.

Heeft SMAC Aruba’s carnaval van smaak beroofd?

De verkiezingen van de koningin van carnaval op Aruba hebben dit jaar gemengde reacties opgeroepen, zowel positief als negatief. Een opvallend aspect van dit jaar is het lage aantal deelneemsters in de verschillende categorieën, wat leidde tot discussie op sociale media, vooral over de prijzen voor de winnaars in de categorieën Reina Grandi en Señora Carnaval.

Op zaterdagavond werden Camila-Victoria Feliciana en Evah Ras gekroond als respectievelijk Reina Infantil en Reina Hubenil voor Carnaval 71. Maar de grootste controverse ontstond tijdens de verkiezingen van de Reina Grandi en Señora Carnaval op zondag. In beide categorieën waren er slechts drie deelneemsters, maar SMAC (Stichting Maneho di Aruba su Carnaval) besloot geen tweede of derde plaats te belonen, wat leidde tot ongenoegen onder het publiek.

In de categorie Reina Infantil namen slechts drie kandidaten deel, en SMAC besloot hen allemaal een sjerp en zelfs een kroon te geven. Dit werd als een mooie geste gezien, vooral omdat het ging om jonge meisjes, waarbij niemand zonder prijs naar huis ging. Maar toen het om de Reina Hubenil ging, met vier kandidaten, ontving alleen de winnaar een prijs, en de andere twee kregen geen erkenning, ondanks hun harde werk en inzet. Dit leidde tot kritiek, aangezien de gemeenschap vond dat het oneerlijk was om niet ook de tweede en derde finalisten te belonen.

De situatie escaleerde echter tijdens de verkiezingen van de Reina Grandi en Señora Carnaval. In beide gevallen was er slechts één winnaar, en er werd geen tweede of derde finaliste benoemd, hoewel er drie kandidaten waren. Dit bracht veel verontwaardiging teweeg, vooral omdat het publiek de inspanningen van alle deelnemers waardeerde, en de afwezigheid van enige prijs voor de niet-winnaars als onterecht werd beschouwd.

Een van de meest besproken gevallen was dat van Maria Brete, ook wel "Mama Sila" genoemd, die op 71-jarige leeftijd deelnam aan de verkiezing van Señora Carnaval. Ondanks haar charisma en de populariteit die ze verwierf als "Mama di Carnaval", ontving ze geen prijs, wat door velen als een miskenning werd gezien. De kritiek op SMAC groeide, met de vraag hoe het mogelijk was dat deelnemers zonder enige beloning naar huis gingen.

Op sociale media werd gesuggereerd dat SMAC eenvoudigweg een tweede prijs had kunnen geven aan de niet-winnende finalisten, zonder extra kosten. Critici vroegen zich af waarom SMAC, die blijkbaar extra inkomsten genereert om de kosten van carnaval te dekken, niet in staat was om deze kleine geste te doen. Sommigen stelden zelfs voor om de leeftijdsgrenzen voor de categorieën aan te passen om de concurrentie eerlijker te maken.

De kritiek op SMAC is sterker dan ooit en heeft bredere implicaties voor het carnaval in Aruba. Het lijkt erop dat de organisatie, door dergelijke beslissingen, langzaam het vertrouwen van de gemeenschap verliest. De lage opkomst en de dalende deelname aan carnavalactiviteiten zijn een aanwijzing dat de gemeenschap niet tevreden is met de richting die het carnaval opgaat. SMAC zal waarschijnlijk meer moeite moeten doen om het enthousiasme en de betrokkenheid van de Arubaanse bevolking te behouden, voordat het carnaval zijn aantrekkingskracht verliest.

Is het overgaan van idee naar plan… *Echt zo moeilijk…?*

We worden met enige regelmaat benaderd met overheidsinformatie over een idee dat gepresenteerd wordt als een mogelijke bijdrage aan bijvoorbeeld onze economische ontwikkeling. Dat kan op zich best wel goed nieuws zijn, maar dan moet het oorspronkelijke idee wel binnen een redelijke tijd geconcretiseerd worden in een plan dat levensvatbaar is.

En uitgerekend op dit punt zien we vaak dat men niet verder komt; na verloop van tijd blijkt dan dat men is stuk gelopen op de problemen die de realiteit hen heeft voorgeschoteld en in de meeste gevallen blijft het idee dus ook bij precies dat: een idee.

Zo hebben we recentelijk de presentatie gezien van de mogelijkheid om tuinbouw te bedrijven in een ruimte boven het water, op een drijvend vlot of een ander vaartuig. Het is om te beginnen belangrijk te vermelden dat dit idee in het algemeen perfect uitvoerbaar is, elke beschikbare en geschikte ruimte kan gebruikt worden voor diverse vormen van tuinbouw. Het gebruik maken van ruimte op het water is voornamelijk als idee ontstaan in situaties waarbij een gebrek bestond van ruimte op het land maar waar wel ruimte beschikbaar was aan of op het water, zowel op zee als in het binnenland waar water daarvoor beschikbaar was. Die laatstgenoemde mogelijkheid bestaat bij ons niet dus gaat het in dit geval om de beschikbaarheid van ruimte voor tuinbouw aan of op zee. En dan belanden we onmiddellijk bij een van de belangrijkste struikelblokken die men in dit verband kan tegenkomen. Wat is dan het geval? Dat we simpelweg geen ruimte aan onze kust zien waar men een dergelijk project zou kunnen uitvoeren. Wellicht kan er ruimte worden gevonden om een beperkt 'pilotproject' uit te voeren, maar het uitgroeien naar iets groters, hoe?
Het idee wordt naar onze indruk gelanceerd als een activiteit die zou kunnen uitgroeien tot een interessante sector die zou kunnen bijdragen aan de diversifiëring van onze economie, een doel dat elke regering in de afgelopen dertig plus jaren heeft gepromoot, maar ook in dit geval is het moeilijk om perspectief te zien, vanwege het gebrek aan ruimte aan de kust. En om te voorkomen dat we ervan worden beticht dat we onze argumenten niet verder duidelijk maken, gaan we even de kust af die eventueel voor een dergelijk doel zou kunnen worden gebruikt. We beginnen bij Baby Beach: nee, wordt al ingenomen door het toerisme; Rogers Beach dus ook niet, daarna komt het raffinaderijterrein, dus ook niet. Inmiddels belanden we bij het strand van Zeewijk, ook niet, ook al in gebruik. Daarna het terrein van de kazerne, niet dus, daarna de baai van Savaneta, waar misschien een klein beetje ruimte zou kunnen zijn. Verder naar het westen, Mangel Halto, ook al toeristisch gebied, etc. Hopelijk hoeven we niet elke meter kust te gaan noemen die in principe geschikt zou zijn ware het niet dat het al in gebruik is voor andere doeleinden.

Daar komt nog bij dat we wetgeving nodig hebben voor dit type activiteit. Net zoals in het geval van het viskweekproject ergens aan onze kust moet er adequate wetgeving komen, dat geldt voor die bepaalde activiteit zelf maar ook ten aanzien van de te gebruiken ruimte en bovendien: de nodige milieuwetgeving. Hier roeren we een gevoelig punt aan want het lijkt erop dat geen enkele regering milieuwetgeving wil en wel om de duidelijke reden dat men liever de handen vrij heeft om te handelen zoals het hen schikt. We zijn inmiddels in 2025 beland en het valt moeilijk te ontkennen dat dit het trieste resultaat is in ons land: dat we niet eens een raamwet hebben voor het milieubeheer, laat staan specifieke wetgeving voor diverse milieugebieden. Wordt dit dan het zoveelste project dat gaat opereren zonder enig wettelijk kader? Dat is in ieder geval onze stellige indruk.

Daarbovenop komt ook nog het feit dat er niet noodzakelijkerwijs een schaarste bestaat aan grond voor dit type tuinbouw. Wat moeilijk te krijgen is zijn grotere stukken, van een of meerdere hectares, maar als het gaat om een paar honderd vierkante meter zijn er naar onze mening genoeg mogelijkheden. We kennen meerdere personen die op hun eigen erf een project zijn begonnen die bij vermenigvuldiging zouden kunnen uitgroeien tot een interessante sector. Wel met het besef dat dit nooit zou kunnen uitgroeien tot iets dat macroeconomisch gezien een groot verschil zou kunnen maken. Onze huidige BBP is om en nabij de Afl. 7 miljard en als na jaren van investeringen en hard werk de lokale productie van groenten en fruit het niveau van 0,5% BBP zou kunnen bereiken, zou dat al een knap resultaat zijn, maar dat zou nog steeds slechts een fractie van de jaarlijkse behoefte betekenen, die dan nog steeds zou moeten worden geïmporteerd. En dit met een flinke dosis optimisme van onze kant, waarmee we het risico lopen dat sommige personen die nog meer van dit soort bedrijvigheid afweten dan wij, ons zouden bekritiseren vanwege onze overdreven verwachtingen.

Willen we hiermee zeggen dat de tuinbouw op ons eiland geen perspectieven biedt? Het antwoord is dat er inderdaad mogelijkheden zijn, maar dan aan land en niet aan de kust. Echter, we zien vooral problemen waar het gaat om de wijze waarop de overheid met deze zaken omgaat. Als we het niveau van ondersteuning bekijken vanuit het departement dat hiervoor is aangewezen en dat vergelijken met het onderwijs, dan bevindt het departement zich op 'niveau kleuterschool'. Tot op heden toe is het departement meer een ondersteuning geweest voor de 'roadshow' van de overheid in plaats van een instelling met de professionele kennis die een nationaal tuinbouwproject zou kunnen dragen. De projecten die in de laatste dertig jaar succesvol zijn geweest hebben dat vooral te danken aan de eigenaren zelf die de nodige kennis hadden of verwierven om te kunnen opereren. Tot op de dag van vandaag zien we niets van een duidelijke keuze voor producten die succesvol zouden kunnen zijn en waarbij men via samenwerking en coördinatie een constante productie zou kunnen bewerkstelligen gedurende het hele jaar, met de garantie van zo stabiel mogelijke prijzen.

Maar zoals zaken nu gaan blijven we steken in de presentatie van ideeën in de categorie van 'wel leuk', zonder enig zicht op een professioneel plan dat het land nodig heeft.

Ombudsmannen van het Koninkrijk bieden steun aan Aruba's nieuwe Ombudsman

Recent vond op Aruba de jaarlijkse bijeenkomst van Ombudsmannen van het Koninkrijk plaats, met deelname van de Ombudsmannen van Curaçao, Sint Maarten, Nederland en Aruba. Voor Aruba was het de eerste keer dat een Ombudsman, Jurima Bryson, deelnam aan deze bijeenkomst sinds haar benoeming in oktober als de eerste Ombudsman van Aruba.

Afgelopen dinsdag kregen leden van de lokale pers, na een informatieve presentatie over de rol en het werk van een Ombudsman, de gelegenheid om enkele vragen te stellen aan de aanwezige Ombudsmannen.
Een van de belangrijkste onderwerpen van de bijeenkomst was het bieden van steun en begeleiding aan de Ombudsman van Aruba. Een van de vragen die naar voren kwam, was welke andere onderwerpen besproken zijn tijdens de bijeenkomst en of er overeenkomsten zijn gesloten tussen de vier Ombudsmannen.
De Ombudsman van Nederland, Reinier van Zutphen, legde uit dat belangrijke onderwerpen besproken werden die alle vier de Ombudsmannen graag willen onderzoeken. Een van deze onderwerpen is schoon drinkwater, aangezien dit een fundamenteel recht is. Hij benadrukte dat dit een thema is dat onderzocht moet worden.
Andere besproken onderwerpen zijn onder meer ongedocumenteerde personen, mensen met immigratieproblemen, kindermisbruik en geweld tegen vrouwen. Ook werd aandacht besteed aan de uitdagingen waarmee studenten uit Aruba, Curaçao en Sint Maarten in Nederland worden geconfronteerd, zoals hoe zij zich aanpassen en of de overheid hen voldoende ondersteuning biedt.
De Ombudsman van Nederland merkte op dat er veel onderwerpen besproken zijn die aandacht behoeven, maar dat er uiteindelijk gekozen moet worden voor twee of drie onderwerpen om zich het komende jaar op te concentreren.
Wat betreft de steun die aan de Ombudsman van Aruba wordt geboden, legde hij uit dat de eerste Ombudsman van Aruba zelf de richting bepaalt en beslissingen neemt over hoe de zaken op het eiland aangepakt zullen worden. Aangezien de andere Ombudsmannen jarenlange ervaring hebben, bieden zij ondersteuning en begeleiding op basis van hun ervaringen. Ze delen wat zij hebben meegemaakt en hoe zij bepaalde zaken hebben aangepakt.
Van Zutphen benadrukte dat de ondersteuning ook inhoudt dat de fouten die andere Ombudsmannen in het verleden hebben gemaakt, voorkomen kunnen worden in Aruba, en dat de succesvolle strategieën wellicht opnieuw toegepast kunnen worden.
Hij onderstreepte dat de Ombudsmannen niet van plan zijn om aan de Ombudsman van Aruba voor te schrijven hoe zij haar werk moet doen, maar dat zij liever luisteren naar wat hun nieuwe collega denkt en hoe zij haar aanpak in Aruba wil vormgeven. Ze delen hun ervaringen als aanvulling daarop. "Aruba staat aan het roer. Wij bekijken hoe we onze ervaringen uit de andere drie landen kunnen gebruiken om Aruba te helpen bij het opbouwen van de instelling. Ik ben ervan overtuigd dat Aruba nu wacht op het moment waarop alles daadwerkelijk van start gaat. Wij willen bijdragen aan een solide begin," benadrukte hij.

Wat betreft advies aan de nieuwe Ombudsman van Aruba, gaf de Ombudsman van Curaçao, Keursly Concincion, op basis van zijn eigen ervaring het advies om in contact te blijven met de overheid. Hij wees erop dat de Ombudsman onafhankelijk zijn werk moet doen, maar dit niet alleen kan. Daarom is samenwerking met ministers, ambtenaren en steun van het parlement essentieel.
De Ombudsman van Sint Maarten, Gwendolien Mossel, bevestigde dat goed contact van cruciaal belang is voor de effectiviteit van de Ombudsman. Ze benadrukte dat men moet blijven doorgaan en niet mag opgeven. Het is belangrijk om het werk van de Ombudsman onder de aandacht te blijven brengen, het belang van de rol te blijven communiceren en telkens nieuwe manieren te vinden om dit te doen.
De Ombudsman van Nederland, Reinier van Zutphen, benadrukte op zijn beurt het belang van het werk van de Ombudsman. Hij onderstreepte dat dit werk onder andere inhoudt dat overheden en instellingen eraan herinnerd worden dat het volk een verdediger heeft die er is om hen te ondersteunen en om hen eraan te herinneren dat er afspraken en richtlijnen zijn over hoe zaken moeten worden aangepakt en hoe mensen behandeld moeten worden.

Aantal parasols bij nieuw hotel zorgt voor onvrede in de gemeenschap

Recent is er een foto opgedoken op sociale media waarop talloze parasols zichtbaar zijn die in het zand bij de waterlijn staan, vlak voor een nieuw hotel dat binnenkort zijn deuren opent. De publicatie van deze foto heeft een golf van reacties veroorzaakt, zowel van toeristen als van lokale bewoners, die al gefrustreerd zijn over de situatie rondom hotels op het eiland.

Afgelopen jaar opende een nieuw hotel zijn deuren, en dit jaar staan er twee andere hotels—of in ieder geval delen daarvan—op de planning om geopend te worden.

Het is geen geheim dat de bouw van meer hotels een gevoelig onderwerp is, vooral voor de lokale bevolking die steeds meer het gevoel heeft dat zij hun rechten als eilandbewoners verliezen om vrij toegang te hebben tot de stranden van Aruba.

Op verschillende gelegenheden zijn er gevallen geweest waarin burgers hun onvrede hebben geuit over bepaalde hotels die proberen de stranden over te nemen, cabanas op het zand plaatsen en proberen ze privé te maken, exclusief voor hun gasten.

In Aruba bestaat er de wet "Landsverordening openbare wateren en stranden", die stelt dat alle stranden op Aruba openbaar zijn. De wet bepaalt: "In deze verordening en de op haar gebaseerde bepalingen worden openbare wateren gedefinieerd als wateren die voor iedereen toegankelijk zijn, al dan niet met beperkingen, in overeenstemming met de normen van het publiek recht."

Een recente post op sociale media heeft het onderwerp weer in de schijnwerpers gezet. De foto in kwestie toont hoe een nieuw hotel in Aruba dat binnenkort opent, talloze parasols heeft geplaatst die het zand bij de waterlijn bedekken, exclusief voor hun gasten.

Een aantal gebruikers reageerde op de post om hun ongenoegen te uiten, terwijl vele anderen zich afvroegen of dit legaal is en sommigen vroegen zich af welke stranden de lokale inwoners nog kunnen bezoeken om een dag met het gezin door te brengen.

"Dit is wat er gebeurt wanneer je je vaderland verkoopt. Dank je wel aan onze fantastische politici. Geniet ervan terwijl ze je van je eigen land trappen, want het strand is voor iedereen. Voor mij zouden ze al die cabanas moeten verwijderen, het is te veel," merkte een gebruiker op.

Terwijl anderen erop wezen dat als lokale bewoners besluiten onder de parasols te zitten, ze niet kunnen weglopen omdat het zand openbaar blijft.

Een gebruiker benadrukte dat deze situatie zich bij meer hotels voordoet. De gebruiker legde in hun commentaar uit dat de eigendom van het hotel slechts tot een bepaald punt reikt, en de rest van het zand, volgens de gebruiker, niet gebruikt zou moeten worden voor het plaatsen van de parasols.

"Dit is MISBRUIK... Ik denk dat het tijd is voor de locals om gewoon rustig te gaan zitten rond de parasols ZONDER iemand te storen... Gewoon rustig zitten en genieten met de kinderen"; "Het strand is openbaar! Maar ze blijven nemen wat van ons is"; "Dit is niet juist! Aruba heeft geen privéstranden"; "Waar moeten de locals nu zitten?"; "Ik ben het er niet mee eens, het maakt niet uit hoe duur het hotel is. We moeten onze stranden verdedigen"; "Absoluut niet! Tenzij het hotel een overeenkomst heeft met de lokale autoriteiten, maar zelfs dan is het strand in Aruba openbaar," zijn enkele van de andere reacties die gebruikers hebben gedeeld.

Een andere bezorgde gebruiker benadrukte dat de mensen van Aruba zich moeten opstaan en actie moeten ondernemen om alle parasols te verwijderen. "We moeten alle cabanas verwijderen omdat ze laten zien dat ze de mensen intimideren en hen wegjagen om daar naartoe te gaan. Dit is een psychologische macht die hotels gebruiken. Ze weten dat Arubanen niets doen, en daarom blijven deze dingen ons overkomen. Het is verdrietig, we moeten in actie komen. Doe iets! De ministers zijn de meest verantwoordelijken, zij hebben dit goedgekeurd," merkte de gebruiker op.

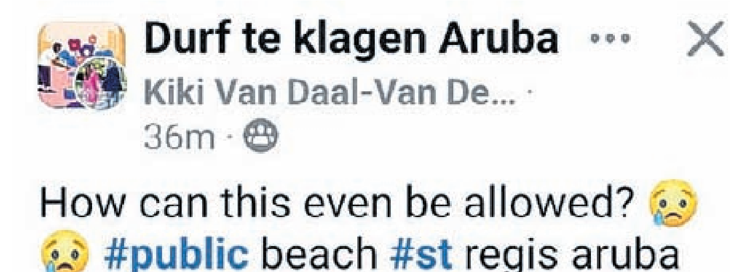
In de reacties legde een gebruiker die beweert op het strand te werken en Arubaan te zijn uit dat het aantal geplaatste parasols legaal is. Hij vervolgde door te stellen dat cabanas openbaar zijn, en het maakt niet uit of ze van een hotel zijn of niet; lokale bewoners, toeristen en iedereen kan zonder probleem onder een cabana zitten.

Echter, in het geval van een parasol, verduidelijkte hij dat parasols niet op dezelfde manier openbaar zijn als cabanas, en dat een persoon niet zomaar onder een parasol kan gaan zitten als een hotel of watersportbedrijf deze heeft opgezet. "Het publiek heeft NIET het recht om deze te verplaatsen of eronder te zitten, ook al is het strand openbaar," benadrukte de gebruiker.

De publicatie van deze foto heeft ook de frustratie van veel lokale inwoners, evenals toeristen, aan het licht gebracht over de bouw en opening van het hotel in Sero Colorado. Sinds de aankondiging van de bouw van het hotel hebben lokale inwoners hun onvrede geuit, omdat zij het gevoel hebben dat dit het strand van hen "zal afnemen."

Baby Beach is een van de populairste stranden in Aruba, zowel geliefd bij toeristen als bij de lokale bevolking, en het is een plek die vaak door velen wordt bezocht. Met de opening van het hotel in Sero Colorado vrezen de lokale bewoners dat het hotel zal proberen het zand over te nemen, zoals al is gebeurd bij andere stranden in het High Rise Hotels-gebied, waardoor het voor de locals moeilijk wordt om van het zand te genieten.

Het gebrek aan duidelijkheid over deze kwestie heeft veel verwarring en frustratie veroorzaakt bij zowel toeristen als lokale bewoners, vooral met betrekking tot het gebruik van cabanas om zich te beschermen tegen de sterke zon terwijl ze een dag op het strand doorbrengen.

Shoco-nesten opnieuw vernietigd door offroaders: Verontwaardiging groeit

Recentelijk werd op sociale media een video gedeeld waarin een trieste gebeurtenis te zien is. Wederom hebben mensen die aan "offroad"-activiteiten doen een Shoco-nest vernietigd, waarin zich drie jonge Shoco's bevonden. De publicatie ontving talrijke reacties van verontwaardigde mensen die de regering opriepen om in te grijpen en deze schadelijke activiteiten voor flora en fauna te stoppen.

In de vorige week gepubliceerde video is te zien hoe het gebied eruitzag nadat voertuigen erdoorheen waren gereden. Ook is te zien hoe een jonge Shoco uit het nest vliegt dat door deze mensen was vernield.
Verontwaardigde burgers reageerden met opmerkingen waarin ze hun ongenoegen uitten over het feit dat dergelijke situaties nog steeds plaatsvinden. Ze deden een dringende oproep aan de overheid om iets te doen aan deze voertuigen, bijvoorbeeld door ze in bepaalde gebieden te verbieden of het gebruik van offroad-voertuigen volledig te verbieden.

"Het is tijd om dit te stoppen, erg triest"; "Er moet actie worden ondernomen, er moet zo snel mogelijk iets gebeuren"; "Dit is te veel, het betekent meer schade zonder enige controle van de overheid," zijn enkele van de reacties van gebruikers die hun ongenoegen en verdriet uitten over het gebeurde.

Een andere gebruiker stelde ook de vraag wanneer dergelijke acties eindelijk zullen stoppen. "Hoeveel van deze prachtige gebieden moeten we verliezen voordat de regering van Aruba hiermee stopt? Als de Shoco's verdwijnen, zijn ze voorgoed weg. Dat wil zeggen: uitgestorven. God, dit doet pijn," merkte de gebruiker op.

De burger die de video publiceerde legde uit dat het gebied voorzien is van borden en linten die duidelijk aangeven dat er Shoco-nesten zijn. Toch hebben de Shoco's besloten om twee of drie extra holen dicht bij het originele nest te maken, omdat gidsen van jeeptours hun grote voertuigen met mensen erin vlakbij parkeren.
Hij benadrukte dat mensen die offroad rijden over het algemeen geen gezond verstand of respect voor de natuur hebben. Hij wees erop dat dit een belangrijke reden is waarom deze activiteiten gereguleerd en uiteindelijk verboden zouden moeten worden.

Een andere gebruiker, die deel uitmaakt van het team van de Aruba Conservation Foundation, reageerde op de publicatie en verklaarde dat de stichting gisteren het nest heeft hersteld en de bescherming ervan heeft uitgebreid. Ze hebben het nest gemonitord en vonden twee Shoco's buiten het nest en drie erin.

Dit soort incidenten blijft een actueel onderwerp binnen de gemeenschap. Het is niet de eerste keer dat burgers de kracht van sociale media gebruiken om dit soort zaken onder de aandacht te brengen en hulp te zoeken bij de betreffende instanties.

In de afgelopen jaren worden Shoco's geconfronteerd met steeds grotere uitdagingen om veilige en geschikte broedplaatsen te vinden op verschillende locaties op het eiland.

Tera Cora, het gebied achter de golfbaan van Tierra del Sol, was ooit een gebied met hoge biodiversiteit en een van de belangrijkste broedplaatsen voor de Shoco.

In een poging om de overlevingskansen van de Shoco te verbeteren, werd een natuurbehoudsproject gestart. Dit project bestaat uit het installeren van kunstmatige nesten om de Shoco's een alternatief te bieden om zich voort te planten.

Meer dan 90% van hun natuurlijke nesten in Tera Cora is in enkele jaren vernietigd, sinds de introductie van avontuurlijk toerisme. Tot op heden sterven veel Shoco's door het roekeloze rijden van terreinvoertuigen. Het is bekend dat zowel op internationaal als lokaal niveau Aruba's onduurzame toerisme, waaronder het zogenaamde avontuurlijke toerisme, een hoge prijs heeft voor het milieu en de biodiversiteit van het eiland.

De introductie van kunstmatige Shoco-nesten op Aruba maakt deel uit van het Shoco Conservation Program, een samenwerkingsinitiatief dat in 2017 werd gestart door de lokale NGO Aruba Birdlife Conservation en de Fundacion Conservacion di Aruba, in samenwerking met The Global Owl Project (V.S.). In de komende jaren is het plan om meer kunstmatige nesten op het eiland te plaatsen, zodat Shoco's extra en veiligere broedmogelijkheden hebben naarmate het eiland zich verder ontwikkelt.

Tot nu toe zijn er meer dan 60 kunstmatige nesten geplaatst. Het doel is om in de komende jaren 500 nesten te bereiken, verspreid over het eiland op veilige locaties, om de Shoco's een alternatief te bieden voor het maken van nesten.

De Shoco, of de Aruba Burrowing Owl, is een bedreigde ondersoort waarvan de populatie geschat wordt op 200 broedparen of minder. In 2012 werd de Shoco uitgeroepen tot nationaal symbool van Aruba en in 2017 werd de Prikichi uitgeroepen tot nationale vogel. Van de 270 geregistreerde vogelsoorten op Aruba zijn de Shoco en de Prikichi de enige twee endemische soorten van Aruba.

Het is belangrijk dat chauffeurs voorzichtiger rijden in de buurt van een Shoco-nest of als ze er een zien. Ook bij offroad-activiteiten met ATV's of UTV's moet ervoor worden gezorgd dat deze voertuigen op de aangegeven paden blijven, aangezien Shoco-nesten moeilijk te zien zijn en gemakkelijk beschadigd of vernietigd kunnen worden.

Nederland:

VVD roept op tot strengere maatregelen tegen corruptie in het Caribisch deel van het Koninkrijk

(CuraçaoChronicle) - Aukje de Vries, Tweede Kamerlid van de VVD, heeft een motie ingediend waarin zij staatssecretaris Zsolt Szabó oproept om strengere maatregelen te nemen tegen integriteitsschendingen in het openbaar bestuur van Curaçao, Aruba en Sint Maarten.

Onder verwijzing naar recente geruchtmakende zaken verklaarde De Vries: "Helaas hebben we de afgelopen tijd enkele onacceptabele incidenten gezien. Een minister in Aruba werd gearresteerd op verdenking van fraude met verblijfs- en werkvergunningen. Een voormalig parlementslid in Sint Maarten werd veroordeeld tot 18 maanden gevangenisstraf wegens stemfraude tijdens verkiezingen. Daarnaast hangt een voormalig minister in Aruba een gevangenisstraf van drie jaar boven het hoofd vanwege omkoping, fraude en machtsmisbruik. Ondertussen zit een van de partijleiders die meedoet aan de komende verkiezingen op Curaçao vast wegens witwaspraktijken. Dit mag niet worden toegestaan in het Koninkrijk der Nederlanden."

De motie

De motie van De Vries benadrukt de urgentie van het aanpakken van corruptie, machtsmisbruik en georganiseerde criminaliteit in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

De tekst luidt: "De Kamer, gehoord de beraadslaging, overwegende dat er recent incidenten zijn geweest waarbij politici en functionarissen in Curaçao, Aruba en Sint Maarten verdacht of veroordeeld zijn wegens corruptie, machtsmisbruik, witwassen, etc.; overwegende dat er maatregelen zijn getroffen om criminele ondermijning, corruptie en vriendjespolitiek tegen te gaan, maar dat deze onvoldoende resultaat hebben opgeleverd; van mening dat het versterken van rechtshandhaving, de rechtsstaat en integriteit in het bestuur op deze eilanden een hogere prioriteit moet krijgen; van mening dat alle eilandbewoners goed bestuur verdienen dat hen dient in plaats van zichzelf; verzoekt de regering om in de nieuwe strategie voor goed bestuur tegen medio 2025 een sterkere aanpak te prioriteren, met maatregelen gericht op fraudepreventie, het bestrijden van criminele ondermijning en het bevorderen van integriteit, en ervoor te zorgen dat deze acties effectieve resultaten opleveren, en indien dit niet het geval is, hieraan concrete consequenties te verbinden; en gaat over tot de orde van de dag."

Reactie van Staatssecretaris Szabó

Szabó verwelkomde de motie als steun voor zijn huidige beleid en verklaarde:
"Ik streef naar deze robuuste aanpak. Dankzij investeringen in het RST (Recherche Samenwerkingsteam) en het Openbaar Ministerie zijn recente arrestaties en veroordelingen mogelijk geworden.

Ik ben het eens met mevrouw De Vries dat er mogelijkheden zijn om deze aanpak verder te versterken. In overleg met de minister van Justitie en Veiligheid en de eilanden zal ik uiterlijk 1 maart een sterkere strategie tegen ondermijning presenteren. Daarnaast werk ik aan een goed bestuur-agenda, die u dit voorjaar ontvangt, waarbij integriteit een belangrijk onderdeel is. Effectief beleid blijft mijn primaire focus. Ik geef deze motie dan ook mijn goedkeuring."

Zorgen over openbare veiligheid

Tijdens het debat benadrukte GroenLinks-PvdA Tweede Kamerlid Raoul White zorgen over openbare veiligheid en georganiseerde misdaad op de eilanden, met verwijzing naar incidenten van gewapende criminele activiteiten.

"Er is grote bezorgdheid op de eilanden over deze risico's, en wij delen die bezorgdheid," zei White. Hij verzocht om terugkoppeling over de uitkomsten van het bezoek van de minister van Justitie en Veiligheid aan de eilanden. Szabó verzekerde dat zijn collega Van Weel een gedetailleerde reactie zal geven.

De motie benadrukt de dringende noodzaak van hervormingen om transparantie, integriteit en verantwoording in het bestuur van het Caribisch deel van het Koninkrijk te waarborgen, met als doel vertrouwen en stabiliteit in de regio te bevorderen.

Curaçao:

Parlement organiseert briefing over voorgestelde wetgeving voor basisbankrekening

(CuraçaoChronicle) - Parlementsvoorzitter Charetti America-Francisca heeft een formeel verzoek ontvangen om een technische briefing te organiseren over de ontwerp-Landsverordening voor een basisbetaalrekening voor consumenten.

Deze voorgestelde wetgeving heeft als doel ervoor te zorgen dat iedere burger toegang heeft tot een eenvoudige, betaalbare bankrekening, wat volgens de initiatiefnemers een fundamenteel mensenrecht is.

Het verzoek is ingediend door de Statenleden Gilbert Doran, Zita Jesus-Leito, Anthony Godett en Corinne Djaoen-Genero. In hun brief benadrukten zij het belang van een bankrekening als basisvoorwaarde voor economische en sociale participatie. Daarnaast wezen zij op de noodzaak van duidelijke communicatie over de kosten en voordelen van de basisrekening om consumenten goed te informeren.

Naar verwachting zullen vertegenwoordigers van de Curaçao Bankers Association, de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten, en de Fundashon pa Konsumidó deelnemen aan de briefing. Deze belanghebbenden zullen waarschijnlijk inzicht geven in de kostenstructuur, het regelgevend toezicht en de toegevoegde waarde van de voorgestelde rekening.

De initiatiefnemers stellen dat het onderwerp van groot maatschappelijk belang is en dat verdere parlementaire discussies essentieel zijn om de implicaties van de wetgeving zorgvuldig te beoordelen. Het doel is ervoor te zorgen dat alle burgers van Curaçao toegang hebben tot essentiële bankdiensten, waarmee financiële inclusie en gelijkheid worden bevorderd.

Curaçao

Pisas: MFK sluit samenwerking met PAR uit

(CuraçaoChronicle) - Gilmar Pisas, leider van de politieke partij Movementu Futuro Kòrsou (MFK), heeft aangekondigd dat MFK niet zal samenwerken met de partij PAR.

Tijdens de indiening van de kandidatenlijst van de partij bij de Kiesraad gisteren benadrukte Pisas dat MFK nog veel onopgeloste kwesties heeft die zij voor het volk van Curaçao wil aanpakken, waaronder de heropening van de Isla-raffinaderij en het verbeteren van de overheidsfinanciën.

Pisas verklaarde dat MFK toegewijd blijft aan het nakomen van haar beloften aan de bevolking, ook al zijn niet alle doelstellingen tijdens de huidige regeringsperiode bereikt. Hij sprak zijn vertrouwen uit dat de partij een absolute meerderheid zal behalen bij de verkiezingen op 21 maart en mikt op minstens 11 zetels.

Heropening van de raffinaderij

Een van de belangrijkste prioriteiten op de agenda van MFK is de heropening van de Isla-raffinaderij. Pisas onthulde dat twee bedrijven, Oryx en Global, interesse hebben getoond in de exploitatie van de raffinaderij. Hoewel er overeenkomsten zijn gesloten, hebben onderhandelingen over milieuregels voor vertraging gezorgd.

Pisas benadrukte dat geen enkel bedrijf bereid is te investeren zonder duidelijke garanties met betrekking tot milieunormen. Hij merkte echter op dat Oryx al werkgelegenheid heeft gecreëerd, wat hij als een positieve ontwikkeling beschouwt.

Financieel herstel

Naast de raffinaderij wees Pisas op andere onopgeloste zaken, zoals het herstel van de overheidsfinanciën. Hij benadrukte dat Curaçao al decennialang geen gezonde financiële situatie heeft gekend, maar gaf aan dat er vooruitgang is geboekt. Volgens Pisas leggen deze stappen de basis voor toekomstige stabiliteit en welvaart.